The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. IX. Kaina 3c Chicago, Ill., Panedėlis, Rugsėjis-September 18 d., 1922 437 No. 219

Anglija rengiasi karan

Rusija gelbėsianti Turkiją

Turkai stato didelius reikalavimus

Anglija rengiasi karan su Turkija

Šaukiasi į kolonijas ir Balkanus duoti kareivių. Turkai stato didelius reikalavimus.

LONDONAS, rugs. 16. — Oficialiniai šiandie paskelbta, kad Anglija atsišaukė į savo kolonijas, prašydama jų duoti kareivių sustiprinti Anglijos spėkas Balkanucse. Pranešimas priduria, kad apsaugojimui Dardanelių kontrolės tuojaus bus pasiųsta dar daugiau kareivių.

Anglija taipjau atsišaukė į Balkanų šalis pagelbėti apginti Dardanelių ir Bosforo pertakas. Pranešimas sako, kad kad Konstantinopolio sugrąžinimas yra galimas, jei leis aplinkybės.

Gauta žinių, kad daug Anglijos kareivių ir artilerijos tapo išsodinta Dardaneliuose. Dar daugiau kareivių yra kely — už kelių valandų kelionės nuo galimo karo lauko.

Anglijos Viduržemio jurų laivynas yra koncentruojamas Dardaneliuose, kad neleidus turkams pereiti į Europą ir pulti Trakus.

Jugo Slavija taipjau koncentruoja kariuomenę palei savo rubežiaus, kad buvus prisirengusia atsitikime Balkanų karo.

Turkų ultimatumas.

Visoj Europoj, delei gręsiančio karo, padėtis yra labai įtempta. Visi laukia ką Turkijos nacionalistai atsakys į talkininkų ultimatumą, persergstantį turkus neiti Europon.

Turkijos taikos ir mušių paliaubos sąlygos, kaip jos yra praneštos iš Angoros, neduoda vilties greito susitaikimo. Turkijos nacionalistų reikalavimai yra sekami:

1. Kad visa okupuotoji Anatolija ir Trakai butų sugrąžinti Turkijai.
2. Kad tebesantįs Turkijoj Graikijos kareiviai pasiduotų turkams be jokių sąlygų, kartu savo ginklais ir amunicija.
3. Kad priešas pripažintų Turkijos suverenitetą Trakuose ir Mažojoj Azijoj.
4. Kad priešas atsižadėtų grobimų artimuose rytuose iš Turkijos.
5. Kad Graikija duotų atlyginimą ir užmokėtų kontribuciją.
6. Kad visi prasižengę nuožmumuose žmonės butų išduoti nubaudimui Turkijos.

Angoros valdininkai sako, kad kitokios sąlygos nebus priimtos, o ir šie reikalavimai yra pastatyti formoje ultimatumo.

Turkai skerdžia žmones.

Pasvaigę nuo pergalės Turkijos kareiviai pradėjo skerdynes, deginimus ir puolimus ant moterų. Tukstančiai krikščionių mergaičių ir moterų tapo kareivių pagriebtos ir išgabentos į stovyklas. Apskaitoma, kad turkai Smyrnoje išskerdę apie 3,000 žmonių. 300,000 žmonių liko be pastogės, gaisrams sunaikinus veik visą miestą, išėmus turkų kvartalą. Gaisras vėl pradėjęs siausti. Korespondentai sako, kad tai buvęs baisiausias gaisras istorijoj. Anglijos konsulatas sudegęs. Nuostoliai siekia virš $75,000,000. Vien amerikiečių nuostoliai siekia $15,000,000, bet amerikiečiai visi išsigelbėjo.

Tarp išlikusių pabėgėlių viešpatauja panika ir miestui gręsia badas ir epidemijos.

Konstantinopolio žinios sako, kad sumišimai prasidėjo Rodosto ir Dimitoko distriktuose. Ypač didelių sumišimų buvo Rodoste ir Adrianapolyje dviejuose svarbiausiuose Trakų miestuose.

Šaukiasi Balkanų pagelbos

LONDONAS, rugs. 17. — Anglijos valdžia atsikreipė prie Jugo Slavijos, Rumunijos ir Graikijos, kviesdama tas šalis dalyvauti gynime neutralinio zono Turkijoje.

Anglija taipjau atsikreipė prie savo kolonijų, kviesdama ir jas prisiųsti savo kariuomenę.

Tikisi turkus atlaikyti

KONSTANTINOPOLIS, rugs. 17.— Didelės Anglijos spėkos ir daug sunkiosios artilerijos tapo išsodinta strategiškose Dardanelų vietose. Jos rengia apkasus. Dar daugiau kareivių yra kely.

Italijos ir Francijos kareiviai irgi gabenami į Dardanelus.

Paskelbta, kad neužilgo atvyks į čia field-maršalas French. Anglai tikisi, kad turkai bus sulaikyti ir jie neįstengs pareiti Europos pusėn. Iš Naujosios Zelandijos gauta žinių, kad ir iš ten siunčiama didelė kariuomenė.

Šiandie pasieks uždarytuosius mainerius.

JACKSON, Cal., rugs. 17.— Tikimąsi dar šianakt pasiekti 47 uždarytuosius Argonaut aukso kasykloje mainerius. Bet vilties juos rasti gyvais jau kaip ir nebėra, nes jie kasykloje yra uždaryti jau 20 dienų ir todel veikiausia numirė badu, jei gasai jų nenunuodijo.

Rusija gelbės Turkiją.

Rinks kariuomenę prie Turkijos rubežiaus

RYGA, rugs. 17. — Rusijos revoliucinė karinė taryba, pirmininkaujant Leonui Trockiui, nutarusi tuojaus prirengti kariavimui visą savo kariuomenę Kaukaze, taipjau kaukaziečių kariuomenę ir Rusijos Juodųjų jurų laivyną.

Pranešama, kad vienas korpusas Rusijos kareivių jau stovi prie Angoros rubežių ir prirengęs yra eiti Turkijos nacionalistams pagelbon, jei jie pultų Konstantinopolį.

Tarybos susirinkimas įvyko Maskvoje ir nutarimai laikomi paslapty, bet žinantįs žmonės tvirtina, kad taryba tikrai tai nutarusi.

Iš kitų šaltinių gauta žinių, kad Rusijos-Turkijos sutartis verčia Rusijos valdžią kooperuoti su Turkijos nacionalistais imant Dardanelus. Už tą Rusija atlyginimui turi gauti pilną laisvę Juodose jurose.

Rusų komanduotojas gen. Sergei Kamenev išvažiavęs į Kaukazą.

Maskvos valdžia oficialiniai pašaukė kariuomenėn ikišiol paliuosuotus nuo kareiviavimo žmones 1901 m. klesos.

Rusija už Turkiją.

RYGA, rugs. 17. — Rusijos užsienio reikalų ministerio pagelbininkas Karachan pasiuntė ilgą atsakymą į Anglijos notą, sako Maskvos žinia.

Atsakyme pareiškiama, kad Rusija pripažįsta tik sutartį su Turkija ir Bosfora, padarytą pereitais metais. Sulig tos sutarties, Trakai, Adrianopolis ir Konstantinopolis turi tekti Turkijai, bet Dardanelai turi buti atdari visiems prekybos (bet ne karo) laivams.

Šaukia turkus kariuomenėn

BERLINAS, rugs. 17. — Visi Turkijos pavaldiniai, kareiviavimo amžiaus, gyvenantįs Vokietijoje, gavo įsakymus iš ambasados sutvarkyti savo reikalus ir pristatyti militariniam atašė, pilnai prisirengusiems tuojaus išvažiuoti Turkijon ir įstoti armijon. Apskaitoma, kad Vokietijoje yra 20,000 turkų, tarnavusių Vokietijos armijoje.

Numato šventąjį karą

PARYŽIUS, rugs. 17.— Gen. Townshend, buvęs Anglijos kareivių komanduotojas Mesopotamijoj ir patekęs paskui turkų nelaisvėn laike apgulimo Kut-el-Amaros, kur jis per ilgą laiką laikėsi, bet paskui buvo priverstas pasiduoti, šiandie pareiškė, kad reikia kuogreičiausia padaryti taiką su Turkija, nes kitaip kils šventasis mahometonų karas, kuris pastatys pavojun visą Angliją. Jis sako, kad Konstantinopolis turi buti atiduotas turkams ir kuo greičiau tai bus padaryta, tuo bus geriau, nes turkai ir ginklo pagelba jį gali paimti. Su jais gi esą nesunku susitaikinti, nes jie nori atgauti tik tas žemes, kur turkai yra didžiumoje.

Jeigu gi kiltų šventasis karas, Rusija ateitų turkams pagelbon ir tada vėl kiltų pasaulinis karas. Jau ir dabar rusų oficieriai gelbsti turkams, sako jis.

Smyrnoje siaučia maras

SMYRNA, rugs. 17.— Smyrnoje pradėjo siausti pasibaisėtinas maras ir kas valandą miršta desėtkai žmonių. Tyfo epidemija taipjau siaučia. Susisiekimas tarp miesto ir laivų tapo pertrauktas, nors dabar nėra kas atgabentų miestan maisto, kurio mieste veik visai nebėra. O ir esantį maistą laikosi turkai saviesiems, taip kad pabėgėliai badauja.

Miesto beveik kaipir nebėra, nes išėmus turkų kvartalą, visas yra išdegęs. Ligonbutis ir jame buvę apie 1,000 pacientų sudegė.

Yra žinių, kad turkai pasigriebę 25,000 moterų ir merginų ir išgabenę jas į stovyklas išdalino tarp kareivių.

Rusija taikosi su Japonija

ČUNČUNG, rugs. 1s.— Nežiurint skelbiamų didelių susikirtimų Rusijos-Japonijos tarybose, jau tapo padarytas susitarimas apie keturius svarbius skirsnius projektuojamoj prekybos sutarty tarp Japonijos ir Tolimųjų Rytų Respublikos.

Manoma, kad kada sutartis bus užbaigta daryti, Japonijos kareiviai pabaigs evakavę Siberiją. Po susitarimo su čita prasidės tarybos su Rusija.

Fordas uždaro dirbtuves

DETROIT, Mich., rugs. 17. — Henry Ford nuo panedėlio uždarys visas savo dirbtuves, paleisdamas iš darbo virš 100,000 darbininkų. Veikiai po to turės užsidaryti ir kitos dirbtuvės, kurios išdirba Fordo dalis, nes jos neturės kur savo gaminius dėti.

Fordo dirbtuvių darbininkams pranešta, kad jie yra atleidžiami neaprubežiuotam laikui ir patarta, kad jie taupytų savo pinigus. Pirmiausia paleista Rouge dirbtuvės 18,000 darbininkų, o šiandie užsidarys Highland Park dirbtuvė, kur dirba 45,000 darbininkų.

Fordas uždaro savo dirbtuves savotiškai kovai su anglių ir plieno brangumu. Manoma, kad dirbtuves uždaroma ilgam laikui, mažiausia 3 savaitėms, o gal ir 2 mėnesiams.

Vokiečiai valgo šunis.

BERLINAS, rugs. 17. — Del augštų kainų ir stokos maisto, šunįs nė negali dabar pasirodyti Vokietijoje. Skaičius užmušamų šunų beveik visuomet teisingai parodo maisto padėtį.

Oficialinėmis skaitlinėmis, valdžios inspektoriai per pastaruosius tris mėnesius leido nužudyti ir suvalgyti 3.04 šunis. Tai yra tris syk daugiau, negu pirmais trimis šių metų mėnesiais.

NEW ORLEANS, La., rugs. 17.— Čia išdegė penki blokai prieplaukų ir sandelių palei Mississippi upę. Nuostoliai siekia $5,000,000,000.

Kunigas metė kunigystę

Sako, Biblija yra šmeižtas Dievo ir jos dora labai žema.

AURORA, Neb., rugs. 17.— Senas 64 m. amžiaus, metodistų kunigas J. D. M. Bucknes, kuris kunigavo per 44 metus, pasakė savo parapijonims pamokslą, pavadindamas visų krikščionių vadinamą šventų raštų Bibliją, šmeižimu Dievo ir mažos doros knyga — ir rezignavo iš savo vietos. Betgi jo kritika Biblijos taip patiko parapijonims, kad jie prašo pasilikti jį ir toliau kunigauti jo parapijoje.

Jis sako, kad Biblija tik šmeižia ir žemina Dievą, kad ji yra neteisinga istoriniai ir neatitinka mokslo daviniams. Jos gi dora yra daug žemesnė už dabartinį doros supratimą. Tarp kitko jis pasakė:

"Biblijos istorija nėra labai patikėtina. Biblijos dora yra žema. Mes randame, kad biblijinė dora yra žemesnė už musų supratimą doros. Mes randame, kad Biblijos mokslas nesutinka su musų laikų mokslo atradimais ir mes žinome, kad žmonės, kurie parašė Bibliją, tikėjo kad žemė yra plokščia ir kad dangus yra kieta medžiaga.

"Kas tiki pasakai, kad Dievas privertė išeiti dvi meškas ir nužudyti 42 vaikus už tai, kad jie pavadino Elišą senu plikagalviu?

"Kada aš randu Biblijoje, kas vaizduoja Dievą piktu, prigavingu, kerštingu, nuožmiu, aš sakau: 'Ne, tai nėra Dievas'.

"Naujosios mokyklos krikščionįs priima dalykus Biblijoje, kuriuos jie nors ir atmeta tuos dalykus, į kuriuos jie nenori tikėti."

Kun. Buchner sako, kad tai yra pasityčiojimas iš krikščionybės sakyti, kad nedorėlis, kuris prisipažins prie tikėjimo prieš pat mirtį greičiau pateks dangun, negu geras žmogus, kuris visr savo amžių gerai elgėsi, bet nepriklausė jokiai bažnyčiai.

Senieji kunigai piestu stoja prieš kun. Buiher mokinimus, bet jaunieji kunigai jam pritaria. Metodistų taryba jo iš kunigijos nešalinsianti.

Reikalauja Vokietijos atsakymo

PARYŽIUS, rugs. 17. — Brusselio žinia sako, kad Belgijos užsienio reikalų ministeris Jaspar pareikalavo, kad Vokietija iki utarninkui galutinai atsakytų, ar ji priima Belgijos gvarantijų reikalavimus del pasiliuosavimo nuo mokėjimo kontribucijos.

Pakėlė algą.

HOUGHTON, Mich., rugs. 17.— Quincy Mining Co. pakėlė algą savo rudos kasėjams 15 nuoš. Tą patį padarė ir Consolidated Co.

Viena Minnesotos kompanija irgi pakėlė algą savo kasėjams. Manoma, kad ją paseks ir kitos kompanijos.

Lietuvos žinios

Iš Vilniaus

—**Delegato pavaduotojas.** Lenkų vyriausybės delegato Vilniuje pavaduotoju esąs paskirtas b. administracinio skyriaus viršininkas Stanislovas Ževuskis, kuris jau esąs grįžęs iš Varšuvos.

—**Nebegalima pabėgti nuo žmonų.** Šiomis dienomis Amerikos konsulatas Varšuvoje esąs paskelbęs, jog emigrantai, keliaują į Ameriką be žmonų, vizų negausią. Tai liečią ir tuos, emigrantus, kurie važiuoją į Ameriką net Amerikos piliečių kviečiami. Negausią vizų ir tie emigrantai, kurie ir žmonų leidimo keliauti į Ameriką turėsią, jeigu tik jos pačios nevažiuojančios.

Laukiama motivuoto paaiškinimo apie šitą tvarką.

—**Valstybės viršininkas Vilniuje.** VII 13 Vilniun turėjęs atvažiuoti Valstybės viršininkas. Tą dieną Lukiškio aikštėje turėję buti iškilmingai įteikta Gardino ulonų pulkui vėliava.

—**Žiogai.** Šią vasarą Vilniaus krašte atsiradę buvo daug žiogų, kurie pridarė nemaža žalos musų laukams ir daržams. Dabar jau tie laukų ir daržų naikintojai baigia nykti. "Vapo" žiniomis jie sunaikinę apie 25 nuoš. visų laukų ir daržų vaisių, ypač nukentėję žirniai ir linai.

—**Baudžiamieji buriai.** Panaikinimui "plėšikų gaujų" Lydos apskrityje buvo nusiųsta ten baudžiamųjų burių. Jiems pasirodžius "plėšikams" pasidarė sunkiau veikti, ir dabar plėšimų ir puolimų kas kartas mažiau girdėti. Baudžiamieji buriai ypač žiuri demarkacijos sienos. Gaudydami plėšikus, jie taipo gi atiminėja iš gyventojų karo šautuvus ir patikrina leidimus turėti ginklų.

—**Nužudė šnipą.** Pirm kelių savaičių lietuviai — partizanai nušovė Daugirdiškiuose (neitralinėje juostoje) Lenkų vyriausybės atsiųstą agentą Šilvestrą Černiavskį, kuris kaipo por. Dunino-Vonsavičiaus šoferis — šnipas 1919 — 1920 m. nekartą atsilankydavo Kaune 1920—21 m. jis, tarnaudamas lenkų defenzivoje, nužudė ir apiplėšė daug Amerikos lietuvių ir žydų, neva jiems bėgant šaudydamas.

Iš okupuotos Lietuvos.

E. GARDINAS. — Liepos 16 dieną sukilusių gyventojų padarytas pasikėsinimas ant Gardino apskrities viršininko. Jam bevažiuojant buvo užmušti arkliai. Viršininkas išliko gyvas.

E GARDINAS. — Liepos mėn. 17 rugp. sukilėliai mėgino susprogdinti lentpiuvę ties miesteliu Jeziory. Bet lenkų vyresnybė suskubo atgabenti čion kariuomenės burį, ir sukilėliams dirbtuvę susprogdinti nepavyko.

—Liepos mėn. 22 d. sunaikinta lenkų karininko ukis už 5 klm. nuo miestelio Skidelio.

—Liepos mėn. 23 d. gyventojai apšaudė Lydos apskrities viršininką, kurs grįžo kelių Ostrina — Vasiliški iš padarytos arklių rekvizijos.

—Liepos mėn. 23 d. sudaužyta lenko Blodevičiaus dvaras Kašubincy, Mat, dvarininkas užima lenkų vyresnybėj žymią vietą.

Policija Vilniaus krašte.

E. VARŠAVA. — "Rzeczpospolita" pranešimu, Vilniaus krašto policija, Lenkų ministerio kabineto nutarimu, pereina Vidaus Reikalų Ministerijos žinion. Okupuotos Lietuvos policijos vadu busiąs dabartinis Vilnijos policijos vadas Grabovski.

Vetuosiąs bilių.

WASHINGTON, rugs. 17. — Eina gandų, kad prezidentas Hardingas vetuosiąs ex-kareivių bonuso bilių. To biliaus šalininkai dirba tarp kongresmanų, kad tą bilių pervarius virš prezidento veto.

DABAR
Reikalingiausia

Jusų giminėms Lietuvoje pinigai yra reikalingiausi DABAR. Niekad pirmiau jie nebuvo taip reikalingi. Nes del vokiečių markės puolimo ir Lietuvos valdžios baisaus nerangumo Lietuvos žmonės dabar patapo ubagais. Kas kitas pagelbės Jusų giminei, jei ne Jųs? Pagelba dabar turi eiti greitai ir dvigubai.

Siųskit Per
NAUJIENOS
Pinigus Lietuvon

To Prašo Lietuvos Zmonės ir Taip Pataria Lietuvos Bankai

Utarninke, Rugs. 19 d.

Roselande, Strumilos Salėj, 158 E. 107th St., 7:30 val. vakare bus labai žingeidžios prakalbos. Kalbės Adv. **K. Gugis** ir **M. Jurgelionienė**, — apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie piliečių registraciją. Įžanga lėšų padengimui — 10c.

Rengia LSS. 137 Kuopa.

Seredoje, Rugs. 20 d.

Mildos Salėj, 3142 So. Halsted St., 7:30 val. vakare įvyks svarbios ir pamokinančios prakalbos. Kalbės **P. Grigaitis, "Naujienų" Redaktorius ir Dr. A. Montvidas**, — apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie piliečių registraciją. Įžanga lėšų padengimui — 10c. **Rengia LSS. 4 Kuopa.**

Kas Dedas Lietuvoj

Savųjų pinigų belaukiant.

Kaunas, 25—VIII. Galvatrukčiais kasdien bekrisdama vokiečių markė, privedė Lietuvą tiesiog prie katostrofinės padėties. Šiandien doleris jau 1975 auksinai. Ir del to netiktai, kad viskas baisiai pabrango (juodos duonos svaras jau kainuoja 11 auksinų, smulkaus cukraus 1 kilo 230 auks. ir t. p.), bet rinkoj jau jaučiama net stoka maisto produktų. Mat, kaimiečiai, matydami tokį nepaprastą pinigų kurso puolimą, nebenoriai parduoda savo prekes, laukdami savo pinigų. Tačiaus kada susilauksime tų savųjų pinigų, tuo tarpu dar nieko nėra žinoma. Tiesa, Steigiamasis Seimas nutarė išleist savo litus, bet kada tie litai bus paleisti apivarton apie tai nėra jokių žinių. Netik kad nėra atspausdintų žadamų litų, bet ligi šiol net nėra žinios, kur jie bus spausdinami. Rugpiučio 25 d. valdžios agentura "Elta" įdėjo į laikraščius žinią, kad pasiulymų spausdint pinigus esą gauta iš daugelio užsienio firmų, bet tik ten busią spausdinami, kur apsiimsią geresnėmis sąlygomis ir pigiau. O kauniškis "Echo" rašė, kad jis iš tikrų šaltinių gavęs žinių, jog naujieji pinigai tebusią išleisti tik po Naujų Metų.

Taigi, kaip matome, savieji pinigai dar negreit bus išleisti, o šalies padėtis tuo tarpu pasidarė labai rimta. Del katastrofinio vokiečių markės kurso kritimo susidarė labai paini krašto padėtis ir nebepakenčiamos gyvenimo sąlygos, o ypač pasidarė labai sunki buitis Lietuvos proletariato — miestų darbininkų ir valstybės įstaigų tarnautojų. Gi tokiais sunkaus ištyrimo laikotarpiais, kada žmonių dirksniai yra suerzinti, tada visokiems tamsiems gaivalams labai patogus laikas pasidarbuot savo asmeniškiems tikslams. Tokiais laikais visokiuose užkampiuose atsiranda, visokios rųšies nepaprastų politikų bei agitatorių savotiškai aiškinančių vargo slėgiamiems žmonėms susidariusią krašto padėtį. Taigi tokiems agitatoriams Lietuvoj dabar kaip tik patogiausis yra laikas ir tinkamiausi dirva. Del to paskutinėmis dienomis galima prisiklausyti visokių butų ir nebutų gandų bei pranašavimų. O ypatingai kas kart vis daugiau girdėt nepasitenkinimų ir agitacijų prieš žydus, buk jie esą kaltininkai taip nepaprastai kilančios brangenybės ir t. p. Tiesa, tokios nuomonės paprastai yra skleidžiamos tamsesniųjų žmonių masėse, bet kad skleidžiama — tai faktas.

Del susidariusios padėties čia kalti ne žydai, bet užvis daugiau kalti šių dienų pasaulio valdovai. Be to, nemažai kalta ir dabartinė Lietuvos valdžia, nesugebėjusi pastebėti dabartinės finansinės katastrofos, įvykusios del vokiečių markės nupuolimo, o ypač kaltas atsistatydinusis Finansų ministeris p. Dobkevičius.

Kaip lengvai Lietuvai pavyks išsikasti iš dabartinės padėties, — parodys ateitis.

—Lietuvos pilietis.

Šis tas iš Gižų ir apielinkės gyvenimo.

Gižai randasi vieną kilometrą į šalį nuo Vilkaviškio-Mariampolės plento. Gižai yra tai bažnytkiemis su valsčiaus raštine, taryba, milicija, keliomis krautuvėmis ir t. t. Prieš karą šis miestelis nieko žymaus neturėjo, šiandien gi jo padėtis daug kuo pasikeitė.

Pats piliečių pakilimas kultūroje daug naujovės Gižams priduoda. Kulturos kilimą matysime įsteigime koperatyvo "Varpo," kuris aprupina piliečius reikalingiausiais dalykais. Gyvavimas profesinių bežemių ir mažažemių sąjungos kuopų, kurios turi suburę nemažą darbininkų burį ir veikia gana pasekmingai, nes per rinkimus į vietos valsčiaus tarybą pusę savo atstovų pravedė, nors Gižų valsčiuje dvarų ar šiaip pramonės įstaigų nesiranda. Tatai rodo gižiečių susipratimą. Toliaus, vadovaujant p. Lingiui, yra įsikuręs Socialdemokratų partijos skyrius, kuris taip pat nemaža veiklumo parodo. Ir apskritai, gižiečiai budami daugumoj bežemiai ir mažažemiai (atsiradę ant dar prieš karą išparceliuoto Gižų dvaro lauko) gana pažangųs žmonės. Jaunimas taip pat savo darbais neatsilieka, turi įsikuręs lavinimosi kuopą "Varpas", dirba visose lavinimose, o ypatingai teatro srityj. Nekartą teko Gižų ir apylinkės piliečiams pasilinksminti "Varpo" surengtuose vakarėliuose, už ką jie visuomet pasilieka dėkingi varpiečiams. "Varpas" ir vedamas pažangioj dvasioj ir už savo darbus turėjo progos keletą kartų išgirsti koliojimų nuo vietos klebono.

Iš kitos pusės, 1921 metais Gižuose įsisteigė kunigų seminarija, kuri taip pat daug įvairumo įnešė į gižiečių gyvenimą, nes turėdama nemažai klerikalų ir tvirtą kunigijos štabą, skleidžia į visas puses savo siaurai klerikalinę dvasią. Pažangieji Gižų piliečiai priešinasi ir iš to kyla kova. Tiesa, ta kova viešai ir rimtose formose neapsireiškia, bet tarpe šių grupių gerų santykių nematyt, o matyt kivirčai. Juo labiau, kad rengiant minėtai seminarijai vietą ir žemę (ji dabar turi į 200 margų lauko), sulig vietos gyventojų pasakojimo, rupesniu vietos klebono Krikštolaičio keletui mažažemių skaudžiai teko nukentėti. Jie buvo ištremti Rusijon laike Didžiojo Karo, namie nieko nepaliko, gi minėtas klebonas, budamas geras galvočius, priskyrė seminarijai jų žemes ir trobavietes, net lauko ežes išardamas... Grįžę tremtiniai nieko iš savo turto nerado. Griebėsi ieškotis, bet, deja, klebono puikiai buvo viskas numanyta ir viskas prirengta prieš mažažemius atsispirti... ir vargšai kamuojasi, nieko gera neturėdami ir keikdami tą dušių ganytoją.

Apylinkėje veikia pavasarininkų žemdirbių kuopos, bet jos be tuščių frazių nieko naujo gyveniman neneša.

Toliaus, apie 1920 metus Gižų kaime, ant Rausvės kranto, minėtas klebonas su savo sėbrais įkurė odų dirbtuvę, kuri išdirbinėjo kurį laiką odas kone visai Suvalkijai, nes dirbdavo pakenčiamai ir nebrangiausiai. Bet vėliau, pasak vietos žmonių, imta šmugeliuoti ir degtinę varyti iš atvežamų raugui miltų, o ir išdirbimo kaina baisiai pabrango, taip kad dabar minėta dirbtuvė mažai interesuoja gižiečius ir kitus apylinkės gyventojus.

Viena iš dideliausių gižiečių ydų, — tai uolus palaikymas girtuokliavimo ir dažnas lankymas paplentėje esančios piliečio Barilos smuklės. Tas pilietis versdamasis teisėtais ir neteisėtais budais dideliausius turtus susikrovė, ką liudija puikiausiai išbudavota smuklė ir kiti trobėsiai. Metas butų gižiečiams susiprasti ir nepilti turtus dykaduoniui, kuris dažnai degtinės surogatais ir "kukarckėmis" pinigus išvilioja.

Tiek šiuo kartu iš Gižų gyvenimo. —L. Šeimenis.

Teisingumo skyrius

Teisingumo skyrius niekuomet nekinta. Karo metu, taikos metu, visiško nesutepto normalumo laikais jis pats yra įsikarščiavęs, sencacingas, melodramatingas, nepaisomas. Raudonas vėlukas jam yra visa kuo, tik ne raudonu vėluku; skylė šaligatvy yra prastas, prozaingas jos buvimo išaiškinimo budas. Ir taip pat streikai, bailųs piliečiai, yra ne tik streikai. O ne. Streikai, nors jie paviršutiniai gali atrodyti streikais, yra revoliucijomis; o streikininkai, nors jie gali gudriai apsimesti Amerikos darbininkais, mažne visuomet yra rusų agitatoriais. Suareštavęs nieku nepasižymėjusį rusų radikalą Juozą Kovalskį, Teisingumo Skyrius pradėjo tikrą drebėjimo puotą, prie kurios prisidėjo laikraščiai. Baisų dalyką papasakoja antraštės New Yorko laikrašty "Times."

"Sovietinis vadas čia kursto angliakasius prie karo; valstybiniai agentai suareštavo Juozą Kovalskį, augštą bolševikų tarybų viršininką, — galingą anglių kasyklų apygardose. Tinklas užmestas daugiau sovietinių pasiuntinių gaudyti. Raudonųjų veiklumas Jungtinėse Valstijose nusekama iki Maskvos. Komunistų agentai skverbiasi į streikus; visi kelia revoliuciją."

Ir ant galo, kad padarius padėties juokingumą netveriamu: "Daugherty mano, kad I. W. W. yeikia streikuose." Žodžiu, veikia visi, išskyrus paprastus streikuojančių unijų organizuotojus ir vadus. Tai tikrai juokingas pasaulis — tuomi labiau, kad jame yra Teisingumo Skyriai ir Vyriausieji prokurorai.

Aną dieną ant Michigano Centralinio gelžkelio tįes Gary, Indianoje traukinys susidaužė. Tuojaus po to žvalgai, veikdami Illinojaus valstijos prokuroro Crowe'o įsakymu išmušė duris Amatinės Unijos Švietimo Lygos raštinėje Chicagoje ir išsigabeno prisikrovę troką laiškų, turininių kortų, knygų, brošiurų ir nekuriuos Lenino ir Trockio paveikslus. Lygos perdėtiniu yra William Z. Foster. Nebuvo nurodymo liudijančio, kad Fosteris turėjo kokių ryšių su susidaužymu, ar žinojo apie jį. Jei ir butų buvęs toksai nurodymas, tai prideręjo, net ir Jungtinėse Valstijose perspėti Fosterį ir atklausti jo; paprastai nėra skaitoma teisėtu butinumu įsilaužti į įtariamojo žmogaus raštinę jo nebuvimu ir išsivežti visą jo nuosavybę, net jei ir buta tokio pavyzdžio cariškos Rusijos juodašimčių metoduose. Kaip ten nebutų, valstijos prokuroras Crowe neturi jokio pasiteisinimo savo pasielgimui. Jis nebandė prikišti Fosteriui traukinio sudaužymą; jis tik minėjo vieną ir kitą tuo patim kvapu ir tikėjos, kad visuomenė juodu sujungs. Laikraščiai išsijuosę dirbo, kad tam padėti, bet pasaka buvo per skysta. Ant rytojaus po puolimui jie paskelbė: "Fosteris išteisintas traukinio sudaužymo dalyke." Jei yra kas piktesnio už apkaltinimą nekalto žmogaus, tai jo "išteisinimas"; tas reiškia, kad jam prikišama kaltė, už kurią jis neatsako. Šitas kvailumas yra per daug nešvarus, kad galima butų juoktis. —Nation.

PINIGAI iš ROCKFORDO Lietuvon

Rockfordiečiai lietuviai pinigams siųsti Lietuvon neturi patogesnės ir geresnės įstaigos kaip

Rockford Real Estate and Loan Co.

Čia ir visokius nuosavybės reikalus geriausia atliksite. Siųskite pinigus per

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,

Rockford, Ill.

CUNARD ANCHOR

PER 12 DIENŲ Į LIETUVĄ
Greičiausia vandeniu kelionė
Su ypatišku ekskursijos palydovu su staptelėjimu prie Southamptonu, del Danzigo, Piliavos, Memelio ir Libavos, ant vieno iš trijų greičiausių jurių milžinų, kurie apleidžia New Yorką kas UTARNINKAS.
Visi trečios klesos pasažieriai kambariuose.
MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA.
Taipgi per Liverpoolį ir Glasgową.
COLUMBIA ..... Rugs. 16
ALGERIA ..... Rugs. 23
SCYTHIA ..... Rugs. 28
TUSCANIA ..... Rugs. 30
Laivakorčių ir informacijų kreipkitės prie artimiausio agento jusų mieste, arba apielinkėj.

LUCKY STRIKE CIGARETTE
Geriausi Cigaretai

Piliava, Kaunas ir Vilnius

Jei jus manote važiuoti Lietuvon pasimatymui su giminėmis arba norite atsikviesti draugus, žiurėkite, kad laivakortė butų pirkta pas The Royal Main Line. Dideli ir populiariai laivai: "Orduna", "Orbita" ir "Oropesa", kurie plaukioja tarpe New Yorko ir Hamburgo kas dvi savaiti. Jie yra labai gražiai ir švariai įrengti. Trečia klesa tiesiog yra puiki. Bus labai žingeidu važinėti tais laivais. Pilnas informacijas gausite nuo agentų arba
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.,
117 W. Washington St., Chicago.
325 Second Ave., So. Minneapolis.

Office Hours: 10 A. M. to 8 P. M.
Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuska
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 0098

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9 6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgečiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Jos. C. Wolon
LIETUVIS ADVOKATAS
309 So. La Salle St.
Room 706
Telephone Harrison 0421

Kl. Jurgelonis
ADVOKATAS
DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.
M. Yuška,
3228 W. 38th St., Chicago. Ill.

K. SIREVIČIA
Lietuvis patarnauja pagrabams ir pristato automobilius del vestuvių ir kitų atsitikimų.
2146 W. 21st Place
Tel. Canal 6543
Laidotuvių Direktorius ir Balzemuotojas
J. WYAND'S, 2055 W. 22nd St.

BALANDŽIAI!! BALANDŽIAI!!
Pardavimui visokių spalvų verstinių su šukom BALANDŽIŲ.
Kreipkitės:
G. Bendoraitis
520 Wilson St.,
WATERBURY, CONN.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ
Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas arti $400,000.00.
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1000.
PAŠALPOS SKYRIAI —
$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Kelias į Socializmą
Parašė Dr. O. Bauer
Lietuvos Socialdemokratų Partijos Leidinys
Versta iš vokiečių kalbos
TURINYS
1. Politikos ir visuomenės revoliucija
2. Stambiosios pramonės socializacija
3. Pramonės organizacija
4. Darbininkų komitetai
5. Stambiųjų dvarų socializacija
6. Valstiečių ukio socializacija
7. Miestų žemės plotų ir namų socializacija
8. Bankų socializacija
9. Ekspropriatorių ekspropriacija
10. Socializacijos sąlygos
Knygutė 35 puslapių.
Kaina 35 Centai
Verta kiekvienam perskaityti.
"NAUJIENŲ" KNYGYNAS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakykite
patys ir paraginkite savo draugus Amerikoje, kad užsisakytų savo draugams ir giminėms LIETUVOJE vienintėlį darbo žmonių savaitinį laikraštį.
"SocialdemokrataS"
leidžiamą Lietuvos Soc. Dem. Partijos C. Komiteto.
Nuolatai jį skaitydami galėsit pažinti kaip mes Lietuvoje, kas išviso Lietuvoje dedasi ir kurių tikslų siekiame.
Užsisakydinę savo draugams Lietuvoje padėsite jiems apsišviesti ir klasiniai susiprasti.
Pinigus prenumeratai siųskite per "Naujienų" ofisą.
Kaina Amerikoje su prisiuntimu metams 2 dol., Lietuvoje metams 80 auksinų.
Adresas: Lietuva, Kaunas, "Socialdemokratas", Keistučio gt. 40. — 1.

Kodel per "Naujienas"
Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todel,
1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,
2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogreičiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;
5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienų kvito numerį.
Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tiktai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.
Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE
BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Tel. Boulevard 9663
TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street, Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS
4138 Archer Ave., Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS
522 West 120th St., Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS
233 East 115-th St., Tel. Pullman 0659

Bankruto Išpardavimas
Pirkome visą staką nusibankrutijusių P. Stein, kurį išleido Suv. Valst. Apskrities Teismas ir kuris susideda iš puikiausių parinkimų vienų ir dviejų kelinių siutų ir overkotų visokių stailų, patrinų ir dydžio, apie už 40% ant dolerio. Įsitėmykit sekamas kainas: 1 ir 2 kelinių siutai po $13.50 ir aukščiau. Vyrams ir vaikinams overkotai po $10 ir aukščiau. Vyrams darbinės ir pasipuošimui kelinės $2.50 ir aukščiau.
Atdara kasdieną iki 9 val.; nedėlomis iki 5 val.
S. GORDON,
Dvi įeigos: 1401 S. Halsted St. ir 739 W. 14th St.

Brooklyno ir New Yorko Žinios.

IŠ R. VALSTIJŲ LSS. SUVAŽIAVIMO BROOKLYNE, N. Y.

Kuopų pranešimai.

LSS. 19 kuopos pranešimą davė drg. C. A Herman. Jis apipasakojo kuopos darbuotę nuo pat jos persiorganizavimo laiko iki dabar ir pažymėjo, kad tai buvo labai sunkus laikotarpis, nes, kaip visiems yra žinoma, komunistų frazės buvo užžavėję, ar, teisingiau pasakius, užnuodinę darbininkų minias, tuomi labiau tas buvo Brooklyne, kur randas visas komunistų štabas; bet socialistai savo nuosakumu ir didele ištverme visa tai pergalėjo ir dabar tas pats Brooklynas darosi kitokiu. Darbininkai jau nusigrįžo nuo komunistų, pamatę jų šunybes ir žiuri į socialistus. Jis pridurė kad buvusioje komunizmo tvirtovėje, rubsiuvių Amalgameitų unijoje komunistai visai nusmuko nuo koto ir unijos nariai iššlavė juos iš visų viršininkų vietų, o jų vietose socialistus išrinko.

Nuo Binghamtono, N. Y. 33 kuopos kalbėjo drg. B. Songaila. Jis pažymėjo, kad pas juos vietos sąlygoms esant kitokioms ir kuopos darbuotė ėjo kitu keliu; su broliais komunistais jiems neteko daug kivirčių turėti, o ir dabar socialistai ten gerai sugyvena su komunistais. Jis padarė trumpą peržvalgą 33 kuopos darbuotės nuo jos persiorganizavimo laiko iki dabar ir pareiškė, kad binghamtoniečiai yra surinkę Lietuvos Socialdemokratams jau apie $200.

Nuo Waterburio, Conn. 34 kuopos kalbėjo drg. P. Motiečius. Jis padarė peržvalgą josios darbuotės, pažymėdamas, kad jai pirmutinei teko pradėti laužyti persiorganizavimo ledus; ligšiol pas juos tarp socialistų ir komunistų einanti aštri kova. Lietuvos socialdemokratams jie surinkę apie $300 ir yra pasirįžę rinkti jiems aukas toliau.

Nuo So. Bostono, Mass. 60 kuopos kalbėjo drgė M. Michelsonienė; ji taipgi padarė peržvalgą savo kuopos darbuotės, pridurdama, kad jie deda savo pastangas organizavimui LSS. kuopų artimuose miesteliuose Massachusetts'o valstijoje; vieną kuopą jau jie turi sutvėrę Montelloje; netrukus tikimasi sutverti Lawrence, Mass. Kova pas juos su komunistais taipgi aštri.

Nuo Elizabetho, N. J. 147 kuopos kalbėjo drg. A. Lukoševičius; jis peržvelgė kuopos darbuotę nuo jos persiorganizavimo laiko iki dabar. Tai buvęs sunkus darbas ir jiems teko daug nukentėti nuo komunistų intrigų; tečiaus nors komunistai visur juos trukdė, bet jie tą visa pergalėjo savų principų teisingumu ir kuopiečių ištverme ir dabar žmonės žiuri į socialistus visai kitaip, negu jie žiurėjo į juos metai, ar dveji tam atgal.

Visi pranešėjai kalbėjo nuoširdžiai ir rimtai, o klausytojai su atsidėjimu jų klausėsi, iš ko matyt, kad visi yra pasirįžę uoliai darbuotis Sąjungos labui.

Rezoliucijos.

Rezoliucijų komisija parengė kelias rezoliucijas. Pirmiausia drg. V. Poška kalbėjo Lietuvos Socialdemokratų klausimu — apie jų darbuotę Lietuvoje ir jų busimą misiją Jungtinėse Valstijose. Po jo kalbai dalykas tapo plačiai ir rimtai apsvarstytas ir tapo priimta atatinkama rezoliucija.

Toliau buvo svartoma socialdemokratų pasiuntinių priėmimas ir prirengimas jiems sekmingesnės darbuotės šitoj šaly. Po ilgo apkalbėjimo prieita prie nutarimo išrinkti komitetą iš 5 žmonių tam darbui tvarkyti. Komitetan išrinkta: V. Poška, M. Michelsonienė, Račiutė-Hermanienė, P. Motiečius ir B. Songaila. Drg. V. Poška išrinkta komiteto sekretorium.

Toliau rezoliucijų komitetas pasiulė kitą rezoliuciją, užvardintą "Organizacijos Darbas." Pirmiausia tuo klausimu kalbėjo drg. V. Poška, paskui po trumpų diskucijų rezoliucija su mažu pataisymu tapo vienbalsiai priimta.

Trečia rezoliucija buvo Sąjungos politikos klausimu. Drg. Poška nurodė, kad socialistams tenka paremti progresyvė visuomenė. Jam savo nuomones išdėjus tame klausime, dar vienas delegatas užėmė balsą tuo klausimu ir su mažu pataisymu rezoliucija tapo priimta vienbalsiai.

Ant galo tapo priimta rezoliucijos formoje paraginimas LSS. Pildančiam Komitetui, kad jis pasirupintų sulyginti LSS. narių mokesčius su Soc. Partijos mokesčiais, kad visi LSS. nariai mokėtų po 25c., o ne po 30c. Visi delegatai stojo už sulyginimą mokesčių, manydami, kad iš to bus geriau pačiai organizacijai.

Drg. C. A. Herman davė įnešimą, kad butų įsteigtas rytinių valstijų LSS. sekretoriatas, kurio uždaviniu butų davinėjimas informacijų besitveriančioms kuopoms, susinešinėjimas su gyvuojančiomis kuopomis, kalbėtojams maršrutų rengimas, ir tt. Šitam dalykui pritarė visi delegatai ir nutarė tokį sekretoriatą įsteigti. Sekretoriato sekretoriumi tapo išrinktas drg. J. Glaveckas, iš Brooklyno, N. Y.

Drg. Raškinis, pasiėmęs balsą, užvažiavo suvažiavimo rengimo komisijai už jos apsileidimą ir netvarką, ypatingai už jos negarsinimą suvažiavimo laikraščiuose ir už slapukavimą. Nors komisija teisinosi iš to, bet kiti delegatai taipgi prisidėjo prie šito apkaltinimo ir komisijai įtikinti juos buvo sunku.

Drg. B. Songaila davė įnešimą, kad šitas suvažiavimas nutartų paraginti ir paragintų LSS. Pildomąjį Komitetą padaryti tam tikras sutartis su "Naujienomis" ir "Keltiviu," sulig kurių tie du laikraščiai butų galima gauti LSS. nariams nupiginta kaina. Visi delegatai priėmė įnešimą ir nutarė paraginti Pild. Komitetą padaryti tą žingsnį.

Taipgi suvažiavimas ragina visas LSS. kuopas, narius ir mums pritariančius žmones kuodaugiausia pasidarbuoti aukų rinkimu Lietuvos socialdemokratams. Po to nutarta išrinkti spaudos komitetas. Komiteto nariu išrinkta drg. Pošką ir tuomi svarstymai užsibaigė. Po jų buvo pakviestas kalbėti drg. C. A. Herman. Jis kalbėjo trumpai, ragindamas draugus darbuotis organizacijos ir socializmo labui, mums įsitikinus, kad musų kelias yra tikras kelias.

Antras kalbėjo drg. B. Songaila. Jis taipgi ragino delegatus ir visus narius prie didesnio veikimo negu kad lig šiol buvo veikiama. Jis priminė, kad kas nors tenka daryti su Pennsylvanijos valstija, kaip nors pasistengti suorganizuoti ten LSS. kuopas.

Ant užbaigos Lietuvos Socialdemokratams aukų sumesta $15.00. —Ten Buvęs.

Dr. V. Šimkus
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUŠERAS
3261 So. Halsted St.
Nuo 9 iki 3 po pietų
Nuo 6 — 9 vakare
Boulevard 5052
Canal 2118
Naktinis

Po Floridą

Jacksonvillėj, Fla. miesto parkas vasarą uždarytas todel teko nakvoti už miesto ir mokėti nuo mašinos po 50c. Galima buti visą savaitę. Jacksonville, sako, turi 110,000 gyventojų; miestas nešvarus taip kaip ir Chicago.

Rugp. 8 d. val. rytą išvažiavom į St. Augustine, Fla., kurį pasiekėm 11 val. dieną. Šitas miestas jau 300 metų kaip stovi ir mes nuėjom ispanų tvirtovės pažiurėti; muziejuj esama įvairių senovės liekanų, tarp kurių yra ir katilas degtinei daryti su visais prietaisais, kuris vartota 1817 m. Miestas gana puikus, gatvekariai vaikščioja, gyventojų 12,000. Yra vienas namas užsilikęs nuo senų laikų, bet pataisytas ir gyvenamas.

Iš St. Augustine leidomės į Floridos gilumą. Pervažiavus Daytoną ištiko lietus ir turėjome sustoti lentpiuvėj. Rugp. 9 d. 10 val. rytą išvažiavom toliaus; pervažiavom De Land. Lake Helen, Orange City, Sanford; valandą pasilsėję važiavome per Longwood, Alta Monte Springs, Winter Park, Orlando, Pine Castle, Kissimme, Campbells, Langhman, Davenport, Haines City, Lake Alfred, Auburdale, Lakehand; į paskutinę vietą atvažiavom 7 val. vakarą; gera vieta, nėra uodų, apsistojome; vieta su patogumais dykai. Iš čia važiavom pasižiurėti vaisių ukių. Agentas parodė kelias, bet mums nei viena nepatiko. Apie vieną agentas pasakojo, kad namas sudegęs savininkui išėjus į bažnyčią; mums paklausus, kodel dievas neišgelbėjo nuo ugnies, jis tik nusišypsojo; visi pietiečiai labai dievoti žmonės.

Rugp. 10 dieną 2 val. po pietų išvažiavome į Tampą, važiuodami per šiuos miestelius: Youmans, Plant City, Daver, Seffner, Ybar City ir Tampa, kurią pasiekėm pusiau ketvirtą valandą po pietų. Ant rytojaus, rugp. 11 važiavome miesto pažiurėti. Apėjome kelis blokus; verslo vietos taip kaip ir Chicagoj nešvarios; gatvėmis vaikščioja karai; nėradę nieko patinkamo grįžome į sto vyklą atgal.

Rugp. 12 d. rytmety išvažiavom į St. Petersburg; miestas gražus, švarus; gatvėmis vaikščioja karai, bet vanduo ir čia nėra sveikas; gyventojų apie 20,000. Tampos gyventojų apie 60,000. Tampos vanduo ir gi ne sveikas.

Rugp. 13 d., septintadienio vakarą nuvažiavom į Ybar City; čia daug serbų, italų ir negrų.

Nors Floridoj septintadieniais visokios verslo įstaigos yra uždarytos, išskyrus bažyčias, bet Ybar Cityje buvo atdaros krautuvės, smuklės, biliardinės ir valgyklos. Tampoj, kuri stovi netoli nuo čia, septintadieniais atdaros tik aptiekos, šaltumynų salonai ir teatrai, o mažesniuose miesteliuose teatrai uždaryti septintadieniais.

Rugp. 14 d. 8 val. rytą iš Tampos išvažiavom į Wanchulą, pervažiuodami per šiuos miestelius: Maurage, Neut City, Mulbery, Bartow, Ford Used, Barling Green, Tarrey; į vietą nuvažiavom 3 val. po pietų. Iš čia važiavom į Vandulah; tai yra naujas lenkų ir kitų tautų įkurtas miestelis, bet jam dar nieko gero nėra tik agentas žmones suvilioja. Čia pernakvoję viešbuty rugp. 15 d. važiavome atgal į Wanchulą, o iš ten į Sebringą, kur buvome pusiau trečią valandą po pietų. Važiavom pasižiurėti ukių už 9 mylių nuo Sebringo ir ten pernakvojom.

Rugp. 16 d. grįžom atgal į Sebringą ir pusiau dvyliktą dienos išvažiavom į Orlando, 6 val. vakarą į Kissimmee ir apsinakvojom. Visi patogumai turistams dykai; miestelis gana gražus; gyventojų apie 3,000. Rugp. 17 d. traukiniu nuvažiavom į Orlandą už 18 mylių, mokėdami po 65c. tikietui. Busais taipgi už tiek nuveža. Miestas Orlando nelabai didelis, bet švarus, gyventojų apie 12,000, mums patiko ir nutarėm apsistoti. Rugpjučio 18 d. važiavom į Orlandą jau visi, pervažiuodami šiuos miestelius: Frostproof, Crooked Lake, Lake Wales, Lake Hamilton, Haines City, Devenport, Campbells. Pasisamdėm namą 4 kambariais ir garažu už $25 mėnesiui. Iš čia į Tampą buvom nuvažiavę mašina ir ten išbuvom vieną dieną. Tampoj taipgi matėm vieną girtą, o degtinės kiek nori gali čia gauti geros ir prastos; kvortai geros moka $5.00.

Tai tiek tuo tarpu apie Floridą,

Kaz. Brazevičius,
618 W. Pine St.,
Orlando, Fla.

Rezidencijos Tel. Yards 5142
Val.: 10 ryto iki 8 vak.
DR. A. R. MERSCHATIS
DENTISTAS
Ofiso Tel. Boulevard 7179
3243 So. Halsted St., Chicago.
Nedėldienias pagal sutarimą

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.,
J. Balchiunas pagelbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,
8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 dieną
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

Anthony Nelson
Advokatas ir Notary Public
1001 First National Bank Bldg.
Ofiso val. 8:30 — 5 p. p., panedėliais ir pėtnyčioms iki 8 val. vak.
Ofiso tel. Main 9512
Residence Walnut 1380 W.
DETROIT, MICH.

"Katastroifininkai"

Hugo Stinnes, kurį vadina Vokietijos Rockefelleriu, sako yra palinkęs prie taip vadinamos Vokietijoje "katasrofinės teorijos" (teorijos paremtos didele nelaimę). Jis sako sakąs, kad juo daugiau Vokietija bus spaudžiama, juo daugiau markės puls, juo pigiau Vokietija galėsianti gaminti daiktus ir geriau gyventi. Ir antraip, jei Vokietija subankrutytų, tai krizis išnaikintų vidurinę klasę, suteiktų galimybės valdžiai buti stipria ir sustiprinti didžiasias prämones taip, kaip jos dar nebuvo sustiprintos.

Šita "katastrofinė teorija" matomai yra be galo šaltakraujė savo apskaitymais. Gi tai yra nežmoniška nepaisyti savo šalies pavojų del savo ar savo klasės naudos.

Bet tenka pasakyti, kad šita šalis taipgi nebe savo "katastrofininkų." Ar angliakasių ir gelžkeliečių streikai nėra panaudojami didžiojo kapitalo pelnams sukrauti?

Arba pažiurėkim į "slugimo" aigą, kurią šitai šaliai teko patirti. Kaip ukininkai mažne visai tapo sunaikinti jai užėjus ir visai šaliai gresė pavojus. Atsiminkime "algų slugimą," kuris sekė po to — fabrikų uždarinėjimą, nedarbą, verslo nepasisekimus, vakarų Virginijos badautes ir galiaus didžiausius angliakasių ir gelžkeliečių streikus; pastarieji grumojo šaliai ekonominiu nustiebimu ir pragaišimu; ir visa tai buvo naudinga didžiajam kapitalui, kuris valdo finansus ir pramones. Ir kokis buvo valdžios nusistatymas, kokios buvo kalbos tą laikotarpį? Grynai "katastrofingos" Stinnes pramonėj.

— Ind. Solidarity.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į **LIETUVA**
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu
Lietuviai važiuoja į Piliavą
aplenkia Lenkų juostų (karidorių)
VISA TREČIA KLASSA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ
S. S. POLONIA ..... Rugs. 20
S. S. ESTONIA ..... Spalio 4
TREČIOS KLASOS KAINOS Į:
HAMBURGĄ $103.50 — PILIAVĄ $106.50
—LIEPOJŲ IR MEMELĮ $107.00.
Dėlei laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

Užsilaikyk vėsiai – elektro vėdyklė tai padarys
Užtikimas pardavimas, $7.50 ir aukščiau. Namuose dratus išvadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.
Bridgeport Electric Co.,
1619 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

Delicious! Appetizing
KRAFT CHEESE
IN TINS IN LOAVES
ASK YOUR GROCER.

Geriau ir Pigiau
Užsiprinumeruoti Naujienas Ant Cielų Metų

Visi Naujienų skaitytojai šįmet gaus dvi labai puikias ir naudingas metines dovanas: puikų 12 lapų kalendorių ir didelį gražų metraštį su daugybe patarimų, pamokinimų, informacijų, žinių ir adresų visų biznierių, daktarų, advokatų, aptiekorių, barberių, hotelių, grocerių ir kitokių biznių bei profesijų. Tai vienintėlė knyga lietuvių kalboje, kuri gali but naudinga kiekvienam, kuris geidžia turėti naudos iš savo gyvenimo.

Užsisakyk Tuojaus NAUJIENAS
DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MRS. A. MICHNIEVICZ
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Telefonas Yards 1119

Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgą praktikavusi Pennsilvanijos hospitalėje. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose ir kituose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrais ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357
Nakt. Drexel 950 Boulevard 4136
3313 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS
Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaikys apžiurėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties
DR. G. M. GLASER
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
OFISO VALANDOS:
Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEŽELIS
Lietuvis Dentistas
4712 South Ashland Ave.,
arti 47-tos gatvės

Tel. Pullman 5432
A. SHUSHO AKUŠERKA
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligonę ir kudikį laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

MRS. M. WAITKIEWICZ
(Banienė)
Akušerka
3113 S.Halsted st.
Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų pasekmingo praktikavimo turiu patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Kiekvienam atsitikime teikiu ypatišką prižiurėjimą. Daodu patarimus moterims ir merginoms veltui.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. BOU levard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubos.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S. Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 4[illegible]
Val. 1—4 ir 7—9 Ne[illegible]

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
6.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago,
$8.00 per year in Chicago,
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd. 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2,25
Dviem mėnesiam	1.75
Vienam mėnesiui	1.00

Chicagoje per nešiotojus:

Viena kopija	3c.
Savaitei	18c.
Mėnesiui	75c.

Suvienytose Valstijose ne Chicagoje paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginta)

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Progresas

Milano katalikai padovanojo buvusiam savo arkivyskupui, dabartiniam popiežiui, automobilių, ir popiežius dabar kasdien važinėjasi juo po savo sodą.

Šiomis dienomis vienas Paryžiaus laikraštis pranešė, kad popiežiui esanti pasiulyta da ir kita dovana: aeroplanas. Jisai abejojąs, ar priimti tą dovaną, kadangi Vatikane esą permaža vietos lakioti, o už Vatikano sienų — "priešo teritorija", į kurią popiežiai yra prisiekę nekelti kojos.

Vadinasi, jeigu ne keblumai santykių su Italijos valdžia, tai popiežius neatsisakytų ir areoplanu naudotis.

Bet automobiliai ir aeroplanai tai ne Dievo padarai. Tverdamas pasaulį, Dievas tokių daiktų nesutvėrė. Jie yra žmogau proto išradimai — to žmogaus, kuriam Dievas, pasak "Šv. Rašto", prigrumojo mirtim, jeigu jisai drįs ragauti vaisių nuo **žinojimo medžio.**

Savo protu žmogus išrado mašinas, kurios bėga žeme greičiaus už visus Dievo sutvertuosius keturkojus, ir pralenkia ore paukščius. Ir tomis mašinomis šiandie naudojasi jau ir pats "Kristaus vietininkas" Ryme.

Nėra abejonės, kad, jeigu Kristus dabar ateitų ant žemės, tai ir jisai keliautų į mitingus savo evangeliją skelbti, ne ant asilo jodamas, bet traukiniu arba automobiliu.

Tai yra progresas — nors už jį ir mirtim reikia mokėti!

Imperializmo bėdos

Anglai, francuzai ir jų sėbrai, laimėję karą, manė galėsią toliaus valdyti pasaulį nuožmia pajiega, ir padarė visose šalyse, kurias tik galėjo pasiekti, tokią tvarką, kokia jiems patiko.

Bet nuo pat tos dienos, kada ta tvarka tapo padaryta, perglėtojams kįla vis naujų ir naujų keblumų. Jie mėgino padiktuoti savo valią Rusijai — nepavyko; jie norėjo pasipinigaut Vokietijoje — privedė ją prie bankruto; stengėsi pasmaugt Turkiją — susilaukė karo.

Šioje valandoje į tą naująjį karą jau rengiasi stot — vieni turkų, antri graikų pusėje — keletas Balkanų pusiausalio valstybių ir Rusija; jisai traukia į savo verpetą ir angłus, frncuzus bei italus. Kad kokios, gali tenai prasidėti tokia pat milžiniška skerdynė, kokia siautė nuo 1914 ligi 1918 metų.

Prie to veda imperialistinė valdžių politika, brutalės jiegos politika. Karo pavojaus šiandie nebutų, jeigu, darant taiką Versalėje, butų atsižvelgę į žmoniškumą ir tautų teises.

Apžvalga

REALINIAI PAJIEGŲ SANTYKIAI VISUOMENĖJE.

"Draugo" redaktoriai ir bendradarbiai dažnai pasirodo tikrais kudikiais, nesuprantančiais papraščiausių dalykų.

Štai, "Naujienose" nepersenai buvo išreikšta mintis, kad Lietuvos klerikalai klysta, jeigu jie mano galėsią pavergti žmones rašytosios konstitucijos paragrafais: Lietuvos ateitį nulems ne tie paragrafai, bet **realiniai pajiegų santykiai visuomenėje.** Iš to vienas uolus "Draugo" rašytojas daro išvadą, kad mes peršą Lietuvai bolševizmą! Sako:

> "Tai reiškia ne teisybė privalo lemti Lietuvos ateitį, ne įstatymai, kaip dabar tvarkoma krikščionių demokratų, **bet 'realės pajiegos'.**"

Tokią pat taisyklę, girdi, bolševikai vartoja praktikoje.

Juokdarys tas "Draugo" literatas! Jisai nesupranta, kad "taisyklė", kurią išreiškė "Naujienos", yra ne kieno nors laisvo noro padaras, bet **paties gyvenimo įstatymas.**

Paimkite Ameriką: jos konstitucija laiduoja žmonėms visą eibę laisvių ir teisių, bet ar tai kliudė Amerikos valdžiai pravesti karo laiku privalomo kareiviavimo įstatymą? Ar tai trukdo atskirų valstijų valdžioms ir miestų vyriausybėms, areštuoti darbininkus streiko metu, siųsti prieš juos policistus, kurie daužo streikininkams galvas, ir tt.?

Jeigu Amerikos darbininkai butų geriau susipratę ir susiorganizavę, t. y. jeigu jie turėtų **daugiau pajiegų,** tai šitokių dalykų čionai nesidarytų. Ir Rusijoje taip pat: jeigu žmonės butų apsišvietę, jeigu jie geriaus suprastų savo teises ir mokėtų jas ginti, — argi bolševikų partija butų galėjusi uždėti jiems savo diktaturą?

Beje, net ir bolševikiškos Rusijos konstitucija yra ne tokia bloga, kaip gyvuojančioji tenai tvarka. Sovietų valdžios forma, kaip mes esame šioje vietoje šimtus kartų aiškinę, yra blogesnė, negu visuotinu balsavimu paremtoji respublika; bet, jeigu sovietai butų renkami laisvai, jeigu bent tie žmonės, kurie sulig Rusijos konstitucijos turi balsavimo teisę, naudotųsi žodžio, spaudos, organizacijų ir susirinkimų laisve, — tai Rusiją negalėtų smaugti žiaurių diktatorių ir čekistų gauja. Vienok tenai konstitucija sako vienaip, o gyvenime dedasi visai kitaip.

Taigi aišku, kad konstitucija yra vienas dalykas, o gyvenimas — kitas dalykas; ir aišku taip pat, kad gyvenimas yra galingesnis, negu konstitucija.

Reiškia, pasakydami, kad Lietuvos ateitį nulems realiniai pajiegų santykiai visuomenėje, o ne konstitucijos paragrafai, mes išreiškėme ne bolševikišką idėją, bet tiktai paprastą ir senai patirtą tiesą.

"Draugo" literatas tečiaus parašė da ir kitą absurdą delei tos musų išreikštosios minties. Jisai sako, kad konstitucija tai yra "teisybė", o visuomenės pajiegos tai — koks tai priešingas teisybei, nedoras ir nuožmus dalykas. Net koktu darosi, kada tenka tokias nesąmones gvildenti.

Argi jau tas klerikalų žmogelis nėra nė to girdėjęs, kad konstitucijos esti **taisomos?** Jeigu konstitucijas taiso, tai reiškia, ne visa yra teisinga, kas jose esti parašyta.

Klerikalai šiandie yra labai patenkinti Lietuvos konstitucijos paragrafais. Taigi jie mano, kad, jeigu konstitucija butų buvus kitaip parašyta, tai ji butų "neteisinga". Na, o ar negalėjo taip buti?

Įsivaizduokite, kad, renkant Lietuvos St. Seimą, dalis Lietuvos darbininkų nebutų buvusi po bolševikų agitatorių įtaka: tie darbininkai butų tuomet neboikotavę rinkimų, netrukdę socialdemokratų kampanijos — ir rezultate butų patekę į Seimą gal kokia dešimtis socialistų daugiaus. Tokiu pat skaičium butų pasidaręs klerikalų blokas Seime **mažesnis.**

Šitokiame atsitikime Lietuvos krikščionys demokratai nebutų turėję pakankamo skaičiaus balsų priėmimui tokios konstitucijos, kokia yra dabar. Atvirkščiai, daugumą St. Seime butų sudariusios pažangiosios partijos ir jos butų įrašiusios į konstituciją, kad **mirties bausmė yra panaikinama,** kad **bažnyčia yra atskiriama** nuo **valstybės ir mokykla nuo bažnyčios,** kad darbininkams yra laiduojama **teisė organizuotis ir streikuoti** ir daug kitokių paragrafų, kuriuos klerikalai vadina "bedieviškais".

Bet jeigu Lietuvos konstitucija butų tokia "bedieviška", tai patys klerikalai stotų už tai, kad ją reikia pakeisti.

Vadinasi, yra nesąmonė sakyti, kad tas, kas parašyta konstitucijoje, esą "teisybė".

Kas gi del "realių pajiegų visuomenėje", tai tos pajiegos anaiptol neapsireiškia tiktai kumščiose ,bombose ir kanuolėse. Šitie daiktai, tiesa, taip pat yra pajiegos, bet **ne mes** ant jų dedame savo viltis. "Naujienos", kaip ir visi socialistai, eina su ta visuomenės dalim, kuri mato savo išganymą **apšvietoje ir organizacijoje.**

Ta visuomenės dalis Lietuvoje jau šiandie yra stambi savo skaičium, bet jai dar truksta susipratimo ir vienybės. Bet kada Lietuvos darbininkai miestuose ir sodžiuje daugiau apsišvies ir susijungs tvirtose orgainizacijose, tai nejaugi jie pakęs, kad ant jų sprando sėdėtų kunigai su davatkoms!

Apie šitas reales pajiegas mes ir kalbėjome. Šitos pajiegos ir nulems Lietuvos ateitį, nežiurint visų klerikališkų paragrafų Lietuvos konstitucijoje.

Bolševikų agitatorius nepasiekė Lietuvos.

E. RYGA. — Trečiasis internacionalas Maskvoj priruošias didelį skaičių agitatorių vesti bolševikų propagandai Lietuvoje. Pirmas tų agitatorių važiavo į Lietuvą pro Smolenską — Rygą, tačiau Latvių valdžia jį areštavo.

Švietimo Darbas

K. Sėjikas.

Anatole France viename savo rašinių kalba apie tulą tėvą, kuris savo sunui norėjo suteikti tinkamą apšvietimą. Tas tėvas nuėjo į profesorių, kad gavus patarimą.

—Užsimaniau, žinote, savo sunų šviesti. Bet nežinau, kas jam priderėtų mokytis. Kaipo apšviestam žmogui, jam, be abejojimo, pritiktų kokią nors svetimą kalbą pažinti. Ką jųs apie tai manote?

—Kiek laiko atgal, — atsakė profesorius, — Indijoj gyveno sena moteris — paskutinė išnykusios tautos atstovė. Ji kalbėjo niekam neįmanoma kalba. Mirdama ji paliko palaikų — kalbančią papugą. Ta papuga labai susiinteresavo vokiečių kalbininkas. Ir kad nedavus nebegyvenančios tautos kalbai išnykti, kalbininkas surašė visus papugos tariamus žodžius ir tuo budu atgaivino bemirštančią kalbą. Aš patarčiau jusų sunui mokytis tos kalbos. Naudos jam iš to nebus jokios. Bet pas mus taip jau švietimo darbas pastatytas: mokyti to, kas vaikams nereikalinga žinoti, ir nė per pusę lupų neprasiverti apie tai, kas butinai reikalinga kiekvienam žmogui žinoti...

Paskutinis posakis yra labai teisingas. Ir jeigu jis tinka, apskritai, visoms mokykloms, tai tuo labiau jis galima taikyti konfesinėms mokykloms.

Titnagas iš "Draugo" sako, kad seserys esančios geros mokytojos: esą, joms svieto marnastis nerupi, — ergo jos galinčios geriau vaikus mokyti.

Tariant Cohano žodžiais, "from his point of view he is right, but his point of view is wrong." Faktas yra toks, kad mokytojaus pareigoms eiti labiausia tinka toks žmogus, kuris gyvena žemišku gyvenimu, ir kuriam niekas, kas žmoniška, nėra svetima. Tai ne socialistų sugalvota formula, bet tokių žymių švietėjų kai John Dewey, John Adams, Edward L. Trorndike ir kt. Tegul p. Titnagas, katalikų mokyklos garbintojas, perskaito kun. A. Dambrausko apie tas mokyklas atsiliepimą. Štai jis:

"Vienas prancuzas rašo, Prancuzijoje katalikų mokyklos išmokinančios jaunuomenę pasyvumo, išleidžiančios minias de bons passifs, o sunaudoti jaunas spėkas, padaryti veiklius vyrus de bons actifs nemoką. Tas yra ir pas mus. Aklas paklusnumas, pilnas pasyvumas, laikymasis perinde ac cadaver statoma pirmoj vietoj. Todel išeina iš seminarijos neretai kunigai vien delto, kad mokėjo stoką proto ir doriškumo pakeisti taip labai branginamuoju pasyviu paklusnumu. Bet laikęsis seminarijoje perinde ac cadaver, tapę kunigai, pridirbo bažnyčioje tokios doriškos smarvės, kad net ir dvasiškoji valdžia turi sau nosį užsikimšti ir tokį pasmirdusį moralį lavoną į 24 valandas iš šiltos vietelės lauk išvyti." (Žiurėk "Musų Senovė," pirmosios knygos, 1921 m. pusl. 43).

Ir jeigu vienas stambiausių katalikybės šulų taip apie tas mokyklas kalba, tai galima jau numanyti, kad reikalas ištikrųjų yra labai blogas. Kas gi gali užginti, kad kun. Dambrausko nuomonė šiuo klausimu yra klaidinga? Ar parapijinėse mokyklose nebandoma įskiepyti tą pasyvumo ir paklusnumo dvasią, apie kurią kun. Dambrauskas kalba? Padarinyj, butent, tos mokyklos ir išauklėja tuos gyvenimo pastumdėlius, kurie moka "stoką proto ir doriškumo pakeisti taip labai branginamuoju pasyviu paklusnumu."

Thorndike sako, kad švietimo darbas, pirm visko, neprivalo buti siauras ir neteisingas. Švietimas yra netikęs, jeigu vienos religijos mokyklos yra nusistačiusios prieš kitaip manančius žmones, jeigu bandoma įskiepyti vaikams neapykantos dvasią. Tokiame atvėjyj, sako Thorndike, valstybė turi teisės uždaryti konfesines mokyklas. Nes švietimo tikslas yra sukurti harmoningą draugiją, kurioj kuomažiausia butų nesutikimo kai del nuomonių skirtumo religiniais klausimais. "Pažvelgkite į baimę ir kentėjimus," sako tas pats švietėjas, "kuriuos pagimdė įsivaizduoti dalykai apie blogą ir gerą, kuriuos paprasčiausias žinojimas pašalina ir tuo budu paliuosuoja žmonių protus nuo bereikalingų kančių. Baisumai, piktosios dvasios, raganos ir velniai sukurdavo primityviuose žmonėse nepaliaujamą baimę, ir sunaikindavo jų darbo ir turto dešimtą dalį, kurią butų galima sunaudoti visos žmonijos gerbuviui."

Ar netiesa, kad katalikų mokyklose dar ir dabar gasdinama "piktomis dvasiomis" ir velniais? Aš dar gerai atsimenu kun. Dr. Šultę, kuris eidamas kapeliono pareigas, pripasakodavo tokių niekų, kad net mums, mokiniams, prisieidavo del jo rausti. Ir štai tas protų chloroformavimas vadinama tinkamu švietimo darbu!

Švietimo darbas, einant Thorndike'o supratimu, privalo gerinti ir tenkinti žmogaus reikalavimus, ugdyti gerą valią, pažinimą daiktų ir žmonių, ir visapusiškai lavinti protą.

Kokiu gi budu seserys gali visapusiškai lavinti vaikus, jeigu joms rupi ne žemiškas gyvenimas, ne tai, su kuo paprastiems piliečiams kasdieną prisieina susidurti, bet tik savo "dušios išganymas"? Mokykla privalo išauklėti ne tik papugas, kurie galėtų iš rankvedžių išmoktas žinias kartoti, bet vyrus ir moteris, kurie nepasitenkintų pasyviu nuolankumu. To kaip tik konfesinė mokykla neįstengia duoti. Ir kuomet kalbama apie tos ar kitos mokyklos naudingumą, tai nereikia galvoj turėti vien tik programą. Mokyklos programos platumas dar visai nieko nepasako apie mokyklos kokybę. Programa — tai tik paradai išstatyti krautuvės languose daiktai. Tie daiktai gali buti ir labai patraukiantys, vienok jie nieko nepasako, kas randasi pačioj krautuvėj: krautuvės lentynos gali buti apytuščios arba blogais dirbiniais užverstos. Mokyklos naudingumas pareina ne nuo programos, bet nuo tos auklėjimo atmosferos, kurią mokyklos vedėjams pasiseka sukurti.

Toks samprotavimas, matoma, p. Titnagui yra svetimas, nežiurint to, kad jo laikosi visi žymesni švietėjai. Ir kaip nesirupintų p. Titnagas įrodinėti, kad švietimo darbui parapijinės mokyklos taip jau gerai tinka, kaip ir liaudies mokyklos, jam nepasiseks mąstančius žmones įtikinti. Faktas pasilieka faktu, kad "anam pasauliui" atsidavę žmonės negali tinkamai išauklėti šiam pasauliui žmonių.

Kun. Dambrauskas "Musų Senovėj" dar štai ką sako: "Šiandieną reikėtų naujo Erazmo ir naujos satyros XX amžiaus kvailystei, ypač 'dvasiškai' išjuokti, kuri yra priėmusi šiandieną suvis naują išvaizdą, kokios Erazmo laiku nebuvo"...

Turint galvoj tas "dvasiškas" kvailystes, kurias skelbia "Draugas" ir jo vienminčiai Lietuvoj, ištikrųjų butų pravartu, kad kuogreičiausia naujas Erazmas atsirastų.

Lietuvos Socialdemokratų Rėmimo Kampanija.

Bendram L. S. S. Pildomojo Komiteto ir L. S. S. VIII Rajono Komiteto posėdyje, kuris įvyko rugsėjo 13 d., tapo nutarta paskelbti dviejų savaičių kampaniją Lietuvos Socialdemokratų Partijos parėmimui.

Taigi šiuomi aš pranešu visoms L. S. S. kuopoms ir visiems pavieniems socialistams bei simpatizatoriams, kad rugsėjo 17 prasideda LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ RĖMIMO KAMPANIJA, kuri tęsis ligi spalių 1 d. Per tas dvi savaites turi but rengiamos prakalbos, vedama agitacija ir renkamos aukos musų draugų Lietuvoje naudai.

A. Žymontas,
L. S. S. Sekretorius.

Pastabos - Pastabėlės

Paskilbusis amerikonų rašytojas, Arthur Brisbane, savo editorialuose kartais išreiškia neužginčijamos teisybės. Jis rašo:

"Skurdas neprileidžia kudikių prie mokslo — ir taip jie pasilieka ignorantais. Skurdas išplėšia iš jų atatinkamą auklėjimą, maistą ir tas reiškia ligų veisimą.

"Skurdas išplėšia žmogaus drąsą, varo jį į desperaciją ir paeilios priverčia jį girtuokliauti.

"Jeigu žmogus yra biednas, suvargęs ir mažai apmokamas, tai jis yra ignorantas ir girtuoklis. Bet jeigu nuo tokio žmogaus nuimsi skurdo naštą, kuri jį slėgia, ir permainysi jojo aplinkybes — girtuoklystė ir tamsumas išnyks.

"Kokis amžius ir paprotys, arba kokios aplinkybės tavo nebutų, prieš tave stovi du dalyku — pasitaisyti arba padaryti savo gyvenimą dar blogesniu.

"Absoliučiai nuo tavęs priklauso padaryti savo gyvenimą kiltesniu, nepriklausomu ir užganėdintu (?).

"Kaip senas arba nusiminęs nebutum, nėra vėlu kovoti su skurdu, kuris turi prislėgęs milionus darbo žminių bei kovoti su šiandieniniu neturtu...

"Tu gali pasiliuosuoti iš to viso, jeigu tik tu panorėsi (?) Praleisk mažiau, negu uždirbi, o pamatysi, kad mažesnės išlaidos reiškia daugiau uždarbio.

"Jeigu žmogus pašvęstų savo liuosas valandas pasimokinimui; jeigu jis sunaudotų savo jėgas, kurias eikvoja ant niekų, geresniems tikslams, jis pasijustų daug atsakantesniu, kompententiškesniu užimti svarbesnę vietą ir uždirbti daugiau."

* * *

Gerbiamas skaitytojau, apsistok ant valandelės ir pamintyk: ko socialistai nori? Ar-gi jie nenori prašalinti skurdo iš žmonijos tarpo, kad kiekvienas turėtų daugiau progos likti apšviestas, pamokytas ir daugiau uždirbtų? Ar-gi jie nenori panaikinti karo, kuris pagimdo tiek daug nepakenčiamo skurdo pasaulyje? Ar-gi jie nenori paliuosuoti milionus kudikių iš industrinės vergijos ir leisti juos mokyklon? Ar-gi jie nenori, kad kudikiai mokyklose butų mokomi **teisingo mokslo,** kurį išpažįsta visos civilizuotos šalys, o ne kokių **melų** bei įvairių **burtų?**

* * *

Socializmo priešai stengiasi įtikinti žmoniją, kad socializmas nori išardyti šeimynas, panaikinti bažnyčias ir kapitalą. Tai yra didžiausias melas ir žmonių mulkinimas! Nes nieko tokio panašaus socializmo moksle nėra.

Bet priešingai. Socialistai geidžia šeimynas sutvirtinti. Jie nori, kad šeimynos galvai nereikėtų su ašaromis skirtis su savo moteria ir mažais kudikiais ir keliauti kiton pasaulio dalin pelnyti jiems duonos; nesimatyti su savo šeimyna per dešimts ar dvidešimts metų, arba niekuomet. Taip pat socialistai suteikia miniai sąžinės laisvę. Jeigu žmonės nori tikėti ir garbinti kokius nors dievus, jie tai gali daryti be jokios baimės iš socialistų pusės.

Kas link kapitalo, tai socialistai nori, kad jis butų lygiau padalintas, o ne naikinamas, kaip kad socializmo priešai prasimano. Jie (socialistai) nenori, kad visai maža dalelė žmonių gyventų perteklyje, o milionai tų žmonių, kurie sutveria tą kapitalą, skurstų bei badu mirtų.

Na, ir kame čia yra bloga?

* * *

Dabar nors trumpai peržvelgsime, kas dedasi šiandieninėj tvarkoj.

Kiek šiandie šeimynų atrasime neišardytų, kaip iš turčių klasės taip ir iš darbo žmonių? Visai mažai. Darbo žmonių šeimyną duonos kąsnis priverčia iškrikti į visas pasaulio dalis. Turtinga šeimyna taip pat išyra: tėvas gyvena gal Paryžiuje, motina kur Kanadoje, duktė Šveicarijoje, sunus gal Japonijoje, etc. Šitaip išsiskirstę pradžudo šeimyninką meilę ir pradeda jieškot kitos. Ir ją greitai atranda. Tik jau kokią gražią dieną išgirsi, kad jau tėvas apsivedė su aktorka Paryžiuje, motina su kokiu indijonu susigyveno Kanadoj, o vaikai taip pat seka tėvų pėdomis.

O kiek karai išardo šeimynų, kiek bažnyčių paverčia į pelenus? Kiek kapitalo nuėjo jurių gilumon, o kiek dumais išgaravo į dausas?

Socialistai, butent, ir kovoja prieš tai, kad tokių dalykų daugiau nebepasikartotų.

—J. Naujalis.

L.S.S. Reikalai

KNYGOS LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJAI.

Musų draugai, Lietuvos Socialdemokratai paprašė Lietuvių Socialistų Sąjungos Pildomojo Komiteto, kad parinktų nuo Amerikos draugų perskaitytų įvairaus turimo knygų. LSS. Pildomasis Komitetas atsišaukė į draugus prašydamas knygų. Taigi iki šiol jau yra priduota ir prisiųsta 334 knygos. Čia telpa jų surašas ir kas jas pridavė.

Man rodosi, kad mes turėtumėm suaukauti dar daugiau knygų. Keli draugai patįs nusiuntė knygas tiesiai Socialdemokratams. Kiti pažadėjo man atsiųsti. Bet dar yra daug draugų, kurie turi perskaitytų knygų ir jos bereikalingai guli ant lentynos. Taigi prašyčiau tų draugų priduoti umai tas savo perskaitytas knygas, kad ir jas galima butų sykiu su kitomis pasiųsti Lietuvos Socialdemokratams delei švietimo Lietuvos darbininkų.

Norėčiau, kad mes galėtumėm sudaryti bent 500 knygų ir tuomet pasiųsti Lietuvos Socialdemokratams.

Knygas maloněkite siųsti LSS. Sekretoriui. Kaip tik susidarys apie 500 knygų, tuojaus pasiųsime Lietuvos draugams.

A. Žymontas,
LSS. Sekretorius 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Penkiųdešimtų dviejų reikalu

Bertha Hale White.

Tik ką tapo išleistas pagarsinimui įdomus dokumentas. Jis pavadinta, "Atviras laiškas prezidentui Hardingui nuo penkiųdešimtų dviejų P. P. D. narių Leavenwortho kalėjime, kurie atsisakė priimti individinį dovanojimą." Tai yra ginamosios pusės pareiškimas del bylos prieš tuos žmones, kuris turėtų buti kuoplačiausiai išgarsintas. Jis turėtų kiekvieną žmogų, palaikantį tuos idealus, kuriais šita valdžia buvo įsteigta, pašvęsti savo laiką ir visas savo išgales tam, kad padarius tuos faktus žinomais visiems. Ir jis turėtų priversti tuos, kurie gina musų iškraipytos valdžios tironybę, pagalvoti apie tai, kas bus su musų šalimi, kada jos įstatymai yra be reikšmės.

Laiškas nuo penkiųdešimtų žmonių tik iš vieno kalėjimo! Kaip maža mes žinom apie juos! Kartais truputis graudos ir jų kalinimo tragedijos pasiekia mus. Surambėjusi dieninė spauda nepaisomai praneša, kad vienas jų yra paleidžiamas, kalėjimo sargybos palydimas skersai šalį pas mažą skausmų suimtą sunų stovintį pas myrio vartus ir šaukiantį jo. Kartais laiškas apsiaustas keisto, kandaus orumo prašo pagalbos apleistiems, prieklausiniams. Bet praėjus ketveriems metams, kaip maža mes žinom apie šituos žmones ir jų apystovas.

Jie yra Pasaulio Pramonės Darbininkų nariai ir gal jus nevisai pritariate jų organizacijai. Jų išleistame pareiškime jie sako šitaip:

"Mes ne piktadariai ir mes esame kalėjime ne už piktus darbus, ar susikalbėjimą daryti juos. Nuo pat pradžios teisingumo mums nerodyta ir visuomenei nebuvo leista matyti teisybė musų byloj. Mus vienval apsiautė melagingų kaltinimų tinklas ir net dabar prikišama mums nusidėjimai niekuomet ne minėti musų teisimo laiku... Nežiurint daugybės, didžiumoj mytiškų prasižengimų primetamų mums teismo kambary ir po to daugely "patikimų pranešimų", išeinančių ir vyriausio prokuroro raštinės, mes esam nekalti... mes esam darbininkai, numaną savo vietą visuomenėj ir kalti tik kovojimu už reikalus tos klasės, kuriai mes priklausom."

Jei esi drabininkas, tai nei maž neabejok, kad šitie vyrai yra tavo atstovai, nežiurint taktinio skirtumo galimybės. Organizuotų darbininkų priešai, remiami nedorosios spaudos pririengė visuomenės protą prie jų apkaltinimo senai prieš karo pradžią. Jiems dar nepavyko prirengti to proto kalinimui tavęs — ir šitie dešimts ir dvidešimts metų už Leavenwortho sienų yra nuteisimai užvaduojantieji tave. Nuo to laiko, kaip šitie žmonės tapo užmuryti, jų priešai paskelbė darbininkų judėjimui savo karo paliaubas. Bet jų vietoje buvo dar griežtesnis puolimas, begailestingas išnaikinimo vajus.

Musų klasinio karo kaliniai yra savotiškos demokratybės teorijos pritaikymo tyrimu. Jie išsprendė klausimą, kaip toli reakcija gali eiti, jei jai tarnauja spauda, kuri nežino krašto teisybei, ar mandagumui. Jei tu nepamatysi reikšmės nusidėjimų prieš tuos žmones, kurie yra Pasaulio Pramonės Darbininkų nariais tai tu pats, jei esi save gerbiančiu algapelniu, ateity gali buti to tyrimo auka.

Yra kitų žmonių kalėjime, kurių vardai nepasirašyta po laišku prezidentui. Visuomet buvo sunku paduoti jų tikras skaitmuo, bet yra, žinoma, kad daugiau kaip septyniosdešimts yra nuteisti ilgiems metams kalėjimo einant karo laiko įstatymais ir lig šiol yra kalinami, nors karas pasibaigė mažne ketveri metai tam atgal. Jų vienintėlis prasižengimas buvo tame, kad jie tikėjo, kad pragaištingi reikalai įstumė Amerikos šalį į europinio karo kančias ir mirtį. Jie kaltinama tuomi, kad jie manė — ar jie tą sakė, ar ne — kad musų karas už demokratiją buvo kova už komercinę viršesnybę. Jie tapo nubausti ne už kokį nors žingsnį karo išvengimui, ar stabdantį šalį po to, kada ji tą nelaimingą žingsnį padarė.

Kuomet Linksmojoj Anglijoj žydėjo Didvyrybė, tai visais pakraščiais ir ties kryžkelėmis kabodavo dervuoti ir susitraukę lavonai žmonių nužudytų už kokio menko karalijos įstatymo peržengimą. Jie nukentėjo didžiausią bausmę ir pasiekė žmogaus piktumo anapusį! Bet vasaros karščiais, ar siubuodami nuo drėgnų žiemos vėjų jie buvo ruščiu prasergėjimu nusiminusiam tėvui, kuris galėjo pasigundinti nueiti į šventus bajorijos miškus pajieškoti maisto savo išalkusiems vaikams — šlykščiais atidalinimo ženklais įstatymo laiške.

Šimtmečiai praėjo ir šitoj krikščioniškiausioj gadynėj pasaulio skonis tapo aštresnis. Jo gaigumas negali jau žiurėti į pakaruokliuš ir nepalaidotus lavonus ir nusidėjimai, už kuriuos gyvastis gali buti atimta įstatymo vardu, yra sumažinti. Bet šiandien, kaip ir visais kitais laikais apsikasusios privilegijos atmonijimai yra tokie beširdžiai, kokius pasaulio kuopinė sąžinė gali pakęsti.

Atlantoj, Leavenworthe, San Quentine bei McNail'o saloj ir kitose tamsos ir kančių vietose yra šito vėlesnio laiko žiaurumo kartuvės. Vietoj dervuotų retėžių mes turim kamerų krotas, kur žmonės kankinasi kančių valandas, neleidžiami visai numirti. Mes turim karcerus, kur žmonės miršta tarp utėlių, purvų ir tamsos. Mes turim sudaužytus ir krauju pasruvusius kunus nuo žiauraus kalėjimo sargų kumščio.

Šitie baisus musų parsigirtos civilizacijos pajuokimai nėra paslaptis. Žmonės buvo mušami ir kalinami už tai, kad jie pasakojo apie tai, bet tas buvo pasakyta. Žodžiai atsimušė į kurčias ausis, kol žmonės svajojo apie pasaulio išgelbėjimą Amerikos sunų ir brolių narsumu ir didvyringumu, kol jie galėjo tikėti, kad jie klauso pašaukimo valdžios besivaduojančios augščiausiais motivais ir kad toji valdžia bešališkai tarnauja taip turtų paveldėtojui, kaip ir skurdo sunui. Ėmė ilgai tai svajonei ir tikėjimui išnykti.

Šimtai vyrų pasiųsta į kalėjimą karo metu einant šnipybės įstatymu — įmone, kuri atmeta kiekvieną konstitucinę garantiją. Daugiaus negu sepniosdešimts jų dar tebekali. Jie laikoma ten ne delto, kad jie yra pavojingi šaliai. Karas pasibaigė, bet įstatymai, kurie atima žmonėms kiekvieną laisvų žmonių teisę, nėra panaikinti. Jie stovi pakišti kitam laikui, kada reikalas kils. Kada tik diplomatijos raganinis alus pradės bėgti ir karas su mirtimi žemę apsiaus, nelemtasis šnipybės įstatymas bus galėje. Musų politiniai kaliniai buvo kalinami keletą metų; tai yra prasergėjimas žmonėms, norintiems del savo sąžinės protestuoti. Veltas ir tuščias darbas! Tėvai maitino savo alkanus vaikus užginta žvėriena po patim senosios Anglijos kartuvių šešėliu, žmonės pakels savo balsus prieš karo skerdynes nors ir tukstančiai kalėjimų jų lauktų.

Viešai nuomonei spaudžiant didelė daugybė tapo paliuosuota — be noro, niurzgiai ir tik tuomet, kada reikalavimas jų paliuosavimo virto perdaug nemalonus Washingtono administracijai. Jei tie, kurie lig šiol yra kaltinami, nebus priversti išbuti iki paskutinės savo ilgų nuteisimų valandos, tai tik ačiu tam, kad šitas atviras narsus pareiškimas bus plačiai išgarsintas. Tikrai, kiekvienas laisvas ir pažangus lailkraštis, visi tie, kurie atjautė beširdį persekiojimą karo metu, turėtų atidaryti savo skiltis šitam "laiškui į prezidentą."

Garbė reikalauja, kad mes priimtume jų poziciją, kad jie sėdi kalėjime ne kaipo pavieniai, o del klasinės neapykantos ir tuomi pasiremdami nesigailėkite pastangų jų paliuosavimui, atsimenant, kad musų laisvė yra liečiama nemažiau, kaip jų.

Lietuvių Rateliuose

NORTH SIDE.

Pasekmingos Prakalbos.

Vakar, North Sidėj, įvyko prakalbos. Jas rengė LSS. 81 Kuopa. Žmonių buvo pilnai salė. d. P. Grigaitis aiškino apie Lietuvos Seimo rinkimus ir apie piliečių registraciją. Visi jo aiškinimai buvo nuosakųs ir logiški. Susirinkusieji atidžiai ir ramiai klausė prakalbų.

Aukų prakalbose surinkta $53.00 LSS. 81 kuopa iš savo iždo paskyrė $50.00. Tuo budu Northsidiečiai sudėjo Lietuvos Socialdemokratų Partijai $103.00. Tai yra labai girtinas ir pavyzdingas dalykas.

Be to, dar kuopiečiai pasižadėjo lankyti visus apielinkės biznierius ir šiaip kaimynus ir paprašyti nuo jų aukų Lietuvos Socialdemokratų Partijai. Nėra abejonės, kad jų pasidarbavimas atneš geidaujamų pasekmių.

Mat yra nusistatymas, kad Chicagiečiai turi surinkti Lietuvos Socialdemokratų Partijai $1000.00. Ir aš manau, kad tai galima bus padaryti.

Dabar pamatysime kiek kitos kolonijos sudės aukų? Roselando kolonijai yra skirta surinkti aukų $200.00. Gal jie tai ir padarys, nes Roselando kolonija pradeda smarkiai ir energingai darbuotis.

Vadinasi, pradžia jau yra padaryta labai gera. Northsidiečiai turi progos pasididžiuoti savo kolonijos draugų veikimu. Jie pastaruoju laiku beveik visur yra pirmutiniai. Tas sutartinas ir draugiškas Northsidiečių veikimas priduoda energijos ir noro kitų kolonijų draugams veikti. Lai gyvuoja Northsidiečiai!

—**Chicagietis.**

BRIDGEPORT.

Dar apie "Birutę."

Pastebėjęs "Naujienose" kad senų birutiečių, butent nr. 1 ir nr. 2 nuomonės apie "Birutės" einamąją padėtį nesutinka, nusprendžiau nueiti į "Birutės" repeticijas pereitą ketvirtadienį ir pats patirti kaip dalykai ištikrųjų yra.

Apie aštuntą valandą vakaro nuėjau į Mark White Square svetainę. Birutiečių buvo susirinkę arti 70 asmenų. Netrukus "Birutės" choras pradėjo dainuoti naują dainą "Motinėlė Sengalvėlė." Kiek vėliau sužinojau, kad tai A. Gruodžio kompozicija, dar niekur nedainuota. Man ten bebunant birutiečiai sudainavo dar keletą liaudies dainelių, tai yra repeticijas bedarydami.

Pagalios aš pasiteiravau su valdyba apie "Birutės" padėtį. Valdyba man paaiškino, kad viskas tvarkoje ir "Birutei" kviesti specialistų visai nėsą reikalo.

Taigi galima pasakyti, kad "Birutės" stovis yra kuo geriausias. Tik reikėtų, kad prie jos prisirašytų daugiau dainininkų ir visuomenė pradėtų ją remti daugiau.

— **Dailės Mylėtojas.**

IŠ PO SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS PASTOGĖS.

Simano Daukanto Dr-ja savo susirinkime laikytame rugsėjo 3 dieną Mark White svetainėje, atlikusi paprastus reikalus atėjo prie savo 29 metinio apvaikščiojimo, kuris rengiama Mildos svetainėje, spalio 28 d., 1922 m.

Pirmas davė pranešimą T. Janulis apie narius, kurie pareina pripažinti garbės nariais. Nariai išbuvę draugijoje 12 metų ir neėmę per tą laiką pašalpos, yra pripažinami garbės nariais ir jiems dovanų duodama auksinis žiedas. Tokių narių draugijoje yra 10, tarp jų yra trys, kurie išbuvo 25 metus neėmę pašalpos ligoj ir todel jiems pareina duoti antras auksinis žiedas. Tais nariais yra: Vincas Bajorinas, Juozas Juozaitis ir Petrošius.

V. Paplauskas pranešė, kad apvaikščiojime pasižadėjo kalbėti gerbiamas P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius; taipgi pranešė, kiek garsinimai atseis. Susirinkimas nusprendė daugiau garsintis per laikraščius, kaip lapelius.

Jonas Jokubauskas pranešė apie paimtus muzikantus.

Toliau ėjo raportas atstovo į Bridgeporto Susivienijusių Draugijų posėdžius Lietuvių Auditorijos statymo reikalu. Pirmininkas paaiškino apie praeitą pikniką, kad tikietai dar ne visi sugrąžinta ir todel nežinia, kiek pelno buvo.

Raportą priėmus, V. Paplauskas paima balsą ir pareikalauja, kad Bridgeporto Sus. Draugijos paskelbtų atskaitas per laikraščius. Čia išeina ginčai. Paplauskas tvirtina, kad atskaitos iš viešų darbų visuomet turi buti duodamos viešai, nes tokiu budu išvengiama klaidų ir nesusipratimų. Girdi, apie pustrečių metų, regis Bridgeporto Sus. Draugijos surengė vakarą Mildos teatre o dabar mes nežinom tikrai, nei kas jį rengė, nei kas su pelnu tapo padaryta. Janulis paklausė Paplausko, ar jis kalba apie atskaitas vakaro vasario 16 d., 1920 m., kur Lietuvos Misiją buvo priimta. Paplauskas atsakė, kad taip ir paklausė jo kur tie visi pinigai yra.

Čia visi nutilo. Janulis ėmė sakyti, kad ne Sus. Draugijų reikalas. Petras Kenutis pridurė, kad įsimaišusis į tą dalyką Jonas Martinkus mirė ir dabar kelti tą dalyką į aikštę po jo mirčiai neišpultų. Bet Paplauskas pastebėjo, kad prie to dalyko buvo ne jis vienas. Janulis jam atsakė, kad tų vakaro rengėjų nieks neskyrė, jie patys savo valia surengę tą vakarą.

Jei ištikro taip yra, tai tą dalyką turėtų paaiškinti Misijos priėmimo vakaro pirmininkas, gerb. Ben. Butkus, dr. A. Žimontas, dr. A. L. Graičunas ir adv. K. Gugis. Jie tuomi vakaru rupinosi ir jie be abejo žino, kokios įplaukos buvo ir kur jos nuėjo. Taigi, gerbiamieji, malonėkite pranešti tą per "Naujienas". Tas išvestų musų draugiją ir kitus iš nesusipratimo.

Po šito klausimo prieita prie tautos reikalų. V. Paplauskas davė įnešimą, kad reikia išnešti protesto rezoliuciją prieš Lietuvos St. Seimo priimtą Konstituciją. Šitam jo įnešimui smarkiai pasipriešino T. Janulis. Jis taip įsikarščiavo, kad negalima buvo nei suprasti, ką jis kalba; išėjo trukšmas ir pirmininkas susimaišęs tą klausimą uždarė. Bet Paplauskas padavė naują įnešimą tuo patim klausimu ir pirmininkas atsipeikėjęs, pradėjo aiškinti, kad mums reikia protestuoti prieš tą konstituciją ir apkrovimą Amerikos lietuvių visokiais mokesčiais. Į šitą Janulis vėl atsiliepė, kad mes esame Amerikos piliečiais ir mes negalim protestuoti, bet čia atsistojo vice pirmininkas ir pasakė, kad jis yra Lietuvos pilietis; po jo atsistojo ir kiti ir vargšas Janulis turėjo nutilti. Taigi nutarta protestuoti ir V. Paplauskas apsiėmė parupinti protesto rezoliucijas sekamam susirinkimui.

— **Krumplys.**

DIDŽIAUSIAS ŽEMAITIJOS KNYGYNAS.

Kulturos Draugijos "Žemaitija" L. V. Komitetas Chicagoj gavo sekantį laišką:

"Gerbiamieji! Šiaulių Centralinis Knygynas, turįs uždavinio koncentruoti iš visur kuodaugiausiai lietuvių literaturos ir abelnai literaturos apie Lietuvą mokslo bei tirinėjimo reikalams ir šiaip visuomenei naudotis, šiuomi kreipiasi į Tamstas su prašymu suteikti kiek nors Amerikos leidinių, ypač senesniųjų laikų k. t. senųjų laikraščių, žurnalų rinkinių ('Dirva', 'Apšvieta') arba knygų — Simano Daukanto istorija, Šliupo Lietuvių Tautos istorija, Lalio žodynas, Aizopo pasakos, Dr. Basanavičiaus pasakos, Iš vėlių bei velnių gyvenimo, nes tuo tarpu čia nėra galimybės įgyti jų nei už pinigus; parsisiųsdinti gi iš Amerikos del didelio valiutos skirtumo irgi negalima.

"Šiaulių Centralinis Knygynas, įsisteigęs 1921 metais, jau turi surinkęs iš apleistųjų dvarų ir šiaip aukomis suaukotų daugiau 20,000 knygų ir visuomenei padedant galės

(Seka ant 6 pusl.)

PADEKAVONĖ

Tariame širdingai ačių visiems pažįstamiems ir giminėms už gėles ir Bright Moon Kliubui už patarnavimą, kurie atlankėte ir dalyvavote laidotuvėse musų mylimo brolelio Stanislovo Zalandausko, kurį nemaloni mirtis atskyrė nuo musų ant visados. Dar kartą ačiu jums visiems.

Nuliudę broliai ir seserys
Žalandauskai.

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvys gydytojas ir Chirurgas.
10900 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Tel. Pullman 0342 ir Pullman 0349
Val. 10—12 ryte ir 7 iki 9 vakare.

PINIGAI
iš
Town of Lake
LIETUVON
Town of Lake lietuviams artimiausia ir patogiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Naujienų Skyrius, 1614 W. 46-th Street.

Kenosha Lietuviai
Dabar laikas siųsti pinigus Lietuvon
Mes siunčiame pinigus Lietuvon per didžiausias ir tvirčiausias pinigų siuntimo įstaigas pasauly: Naujienų Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali but geriau.
Taipgi parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.
A. A. PAKŠYS
220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigulio akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Speciale atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

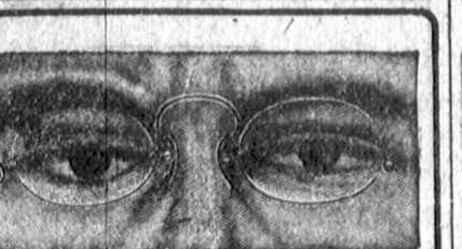
Reikalingi akiniai.
Jei kenti galvos skaudėjimą,
Jei skaitant raidės susilieja,
Jei iš raidės darosi dvi,
Jei turi uždegimą akių,
Jei skaitant ar siuvant akis skauda, tuomet reikalaukit akinių.
John J. Smetana
Akinių specialistas
1801 So. Ashland Ave.,
Kampas 18-os gatvės.
Ant trečio augšto virš Platt'o aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17
Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak

LIETUVIS AKIŲ DAKTARAS
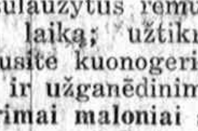
Ant Bridgeporto
Pritaikau akinius, sudužusius stiklus ir sulaužytus rėmus sutaisau į trumpą laiką; užtikrinu visiems, kad gausite kuonogeriausią patarnavimą ir užganėdinimą.
Patarimai maloniai suteikiami veltui.
DR. SERNER O. D. (ŠERNAS)
3315 So. Halsted St. Chicago.
Val. 6 iki 9 vakare, Ned. 10 iki 1

DR. W. YUSZKIEWICZ
Gydo visokias ligas: galvos, akių, reumatizmą, paralyžių; taipgi kitas visokias gydau gamtiškais budais.
1407 Milwaukee Ave.
Tel. Humboldt 5819

PUIKIOS NAMINĖS GYDUOLĖS
(Geras tonikas)
Žinomas per 25 metus
Nežiurint kokią ligą ar nesmagumą turėtumėt arba nerastumėt tinkamo daktaro, ATEIKITE PAS MANE, aš pastatysiu jums ant kelio sveikatos su pagelba mano PUIKIŲ NAMINIŲ GYDUOLIŲ. Mes taipgi siunčiame paštu — $1.25 už butelį.
HELEN SCHYMANSKI
1958 Cortland St., Šiaur-Rytinis kampas Robey St.
Phone Armitage 4913
Chicago, Ill.

Paskelbimas
Dr. Harwood
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
829 S. Oak Park Ave.
Oak Park.
Atidarė savo vyriausį ofisą; iš atžvilgio metų praktikos, palaikysiu pašvęsdamas dvi valandi, du kart į savaitę biedniems žmonėms.
Imkit Forest Park "L" iki Oak Park Ave. 3-čios durys į šiaurius nuo stoties.
Val. nuo 4 iki 7 val. vak.
Tel. Oak Park 817

Dr. M. T. Strikol'is
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

Dr. A. J. Tananevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta
10821 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 3213
Val. 8:30 iki 10 ryto; 1 iki 3 po pietų; 7 iki 9 val. vak.

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakarais 6—9. Nedėl. pagal sutarimą
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 3362
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

ŠIANDIE PINIGŲ KURSAS
Siunčiant Lietuvon per mus:
9c. už 100 auks.
arba
1,112 auks. už $1.00
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike
Central Manufacturing District Bank
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas $6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT—SASS
Kątik sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No.
5208 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdieną ir 6—8 vakare išskiriant nedėldienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėldieniais nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8 po piet, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Tlephonas Yards 5032
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.
Nedėlioms ofisas yra uždarytas

Dr. Natalija žukauskas,
Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigias ir chroniškas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė moteriškų ir merginų ligų.
943 W. 33rd Place
Patarimai dovanai.
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 10—12 r., 4—8 val.
Ned. 9—12
Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rezidencijos Tel. Lafayette 6171

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų,
6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak.
Phone Canal 0257

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

greitu laiku tapti Centraliniu Knygynu pilnoje to žodžio prasmėje. Dabar knygų ėmėjų ir skaitytojų į mėnesį vidutiniškai turi 2444 žmones."

— O. Bugailiškienė.
Šiaulių Centralinio Knygyno Vedėja.

* * *

Didysis pasaulio karas atidarė Lietuvos gyventojams akis. Šiandie liaudis trokšta ir reikalauja, kad pradedamosios mokyklos, o prie jų ir knygynėliai — skaitykios butų įsteigtos ne tik kiekviename miestelyje, bet ir didesniuose kaimuose. Išdalies jos valia jau pildosi, bet dar daug ir truksta įkunijimui tų prakilnių siekių, nes neužtenka tinkamų butų mokykloms, stinga knygų skaitykloms; viskas reikia rengti, statyti, pirkti... Tam reikalinga milžiniška pinigų suma. Amerikos lietuviai žino, kokių "turtuolių" sodiečių ir darbininkų esama. Aišku, kad Lietuvos valstietis ir darbininkas nepajiegia visą tą įrengti. O žemas ir nepastovus auksino kursas dar labiau trukdo šį darbą. Vienok Lietuvos žmonės nenustoja vilties ir nemeta pradėto darbo. Jie viens po kitam šaukiasi į mus, prašydami knygų, laikraščių, paramos mokykloms ir tt. Be abejo, mes, amerikiečiai, daug galime pagelbėti jiems išsiristi iš tamsybės ir prietarų karalystės. Tik gaila, kad mes iki šiolei nejvertiname tinkamai savo brolių Lietuvoje triuso ir jiems reikalingos pagelbos nesuteikėme. Teisybė, amerikiečiai yra daug aukavę Lietuvai, bet tos aukos ėjo per įvairių šmugelninkų rankas. Ažuot suteikus tėvynei ir jos gyventojams paramos, ne vienas musų per savo neapsižiurėjimą savu centu (neretai labai sunkiai uždirbtu) gerokai sustiprino šėlstančią Lietuvoje reakciją. Kad išvengus panašių klaidų ateityje, mes privalome labiau susiorganizuoti. Skaityklos, knygynai ir mokyklos lygiai reikalingos kaip geram katalikui taip ir "bedieviui" socialistui ar tautininkui. Steigimas ir palaikymas kulturos — apšvietos įstaigų — tai bendras reikalas visų.

Kas pritaria šitam musų sumanymui, tą kviečiame atsilankyti į visuotiną "Žemaitijos" narių susirinkimą šio rugsėjo 27 d., kad bendrai aptarus ir išrišus augščiau minėtą klausimą.

Taigi, nors mes, žiemaitiečiai ir mums pritariantieji pamėginkime nusikratyti partijinio fanatizmo ir stokime kulturos — apšvietos darban visi, kaip vienas.

"Žemaitijos" raštinė.

Pranešimai

L. S. S. VIII Rajono konferencija įvyks nedėlioj, rugsėjo 24 d. Kuopos priklausančios Rajonui, malonėkite išsirinkti delegatus.
— **A. Grebelis, Sekr.**

Pranešimas Cicero Lietuviams perkėliau Naujienų Stotį į sekamą vietą: barbernę 1405 S. 49th Ave. ir 14th St. Ciceros lietuviai norėdami gauti laikraštį Naujienas, taipgi ir iš Lietuvos laikraščių, kreipkitės virš nurodytoj vietoj. Taipgi suteiksiu teisingą patarnavimą surištais su Naujienų bendrovės redakcija. Kaip tai spaudos darbais, pagarsinimais ir pinigų siunti mui į Lietuvą, pirk Naujienas.
— **K. Kairis.**

Draugijų Žiniai. — D. L. K. Keistučio P. Kliubas rengia metinį vakarą su programu nedėlioj, spalio 8 d., p. Meldažio svet. Bus statoma scenoj 3 aktų komedija "Netikėtas Sugrįžimas". Draugijų, kliubų ir kuopų prašome nerengti pramogų minėtą dieną, kad nepakenktumėm vieni kitiems.
— **Komisija.**

Lietuvių Darbininkų Draugija Amerikoje praneša savo nariams, kad draugijos raštininkas Zutra apleido Chicaga. Reikale dabar kreipkitės pas laikinį sekretorių F. Girdvainį (2000 So. Halsted St.) iki susirinkimui.
— **Valdyba.**

PRANEŠIMAI

North Side. — Vaikų Draugijėlės Bijunėlio susirinkimas įvyks pirmadienį, rugs. 18 d., 7:30 v. v., 1822 Wabansia Ave. Svarbių reikalų delei, malonėkite visi laiku susirinkti.
— **Valdyba.**

S. L. A. II Apskritys rengia puikų koncertą septintadienį, rugsėjo 24 d., š. m., Meldažio svetainėj, 2244 W. 23 Pl. Visą programą išpildys Birutės Draugija ir visas pelnas eis S. L. A. Prieglaudos Namo naudai. Visus kviečia atsilankyti **Reng. Komitetas.**

Lietuvių Golfininkų Kliubo susirinkimas įvyks antradienį, rugs. 19 d., 8:30 v. v., Dr. Naikelio ofise 3252 So. Halsted gat. (viršuj banko). Svarbių reikalų delei visi golfininkai malonėkite butinai laiku susirinkti.
— **Valdyba.**

Roseland. — L. S. S. 139 kp. susirinkimas įvyks panedėly, rugs. 18 d., 7:30 v. v., Strumilo svet. Visi nariai ir norintis prisirašyti, kviečiami atsilankyti. — **Valdyba.**

Dar daugiau prakalbų.
Utarninke, rugsėio 19, Roselande, Strumilos salėj, 158 E. 107th St., 7:30 val. vakare bus labai žingeidžios prakalbos. Rengia L. S. S. 137 kuopa. Visi Roselandiečiai bukite prisirengę atsilankyti į šias prakalbas.

Seredoj. rugsėio 20, Mildos salėj, 3142 So. Halsted St., 7:30 val. vakare įvyks namokinančios prakalbos. Rengia L. S. S. 4 kuopa. Visi Bridgeportiečiai iš anksto bukite prisirengę atsilankyti į šias prakalbas.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JIEŠKAU SAVO BROLIO JONO Ambrazo, jau keli metai kaip gyvena Amerikoje. Bet nežinia kokiame mieste. Malonės jis pats arba kas kitas pranešti man J. Ambrazas, Kutinų kaimas, Šilalės apskr. Lithuania, arba Z. Dargužaitė, 4012 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

ĮSRENDAVOJIMUI

EXTRA EXTRA
Rendai saliunas prieš pat Crane Co. Vieta gera ir biznis išdirbtas gerai. Kam reikalinga gera vieta, pasiskubinkite, nes neilgai bus. Kas pirmesnis tai visugeresnis. Atsišaukit pas namo savininką.
FRANK URBIKAS,
4147 So. Kedzie Ave.
Ant 2 lubų.

ANE RENDOS garadžius del vienos mašinos, garadžius labai patogus ir prieinama renda.
3303 So. Union Ave.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI
Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, $4.00. Automobilių trokų patarnavimas visoj Chicagoj ir apielinkėj. Įsteigta 34 metai. Didžiausias ir geriausiai įrengtas stogų dengimo jardas Chicagoj. Tiktai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

ELEKTRO ŠVIESA
Išvadžiokite stubą dratais. Pigiausia kaina, gvarantuotas darbas. Cash ar lengvais išmokėjimais. Tel. Nevada 6977. Tom. Hogan.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginų į dirbtuvę prie lengvo darbo. Atsišaukite į

ENGLANDER SPRING BED CO.,
3931 Lowe Ave.,
3 blokai į rytus nuo Halsted St.

REIKIA moterų į kenavimo kambarį.
BAKER FOOD PRODUCTS
4856 So. Halsted St.

REIKIA moterų pardavėjų į dry goods krautuvę. Turi but patyrusios ir mokėt kalbėt angliškai. J. S. Sytlik, 1713 West 47th St.

REIKIA 50 MERGINŲ LENGVAM nuo šmotų dirbtuvės darbui. Geras užmokestis.
AMERICAN INSULATED WIRE & CABLE CO.,
954 W. 21st St.

RIKALINGA mergina dentisto ofise.
Atsišaukite:
DR. C. Z. VEŽELIS
4712 So. Ashland Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

Reikia =

Merginų
ir
Jaunų moterų

Puikiausia proga išmokti vieną iš keletos darbų.

Bench darbas

Coil winding

Popieros Inzoliuotojų

Pynimui

Užtikrinta alga kol mokinasi.

Turi mokėt angliškai kalbėt

WESTERN ELECTRIC CO. INC.
48th Ave. & 24th St.

Reikia =

Merginų, 25 centai į valandą Darbininkų reikia, 40c. į val. Bolt makerių ir forde mašinių operuotojų, feederių ir punch operuotojų.
JOSLYN MANUFACTURING CO.,
37th & Morgan Sts.

REIKIA moterų ir merginų viršaus 16 metų prie baksų į dirbtuvę.

Kreipkitės:

1418 W. 22nd Street,

RATHBORNE, HAIR & RIDGEWAY CO.,

REIKIA dešrų kimšėjų ir pagelbininkų.
JOURDAN PACKING CO.,
814 W. 20th St.

REIKIA patyrusių merginų Core Makerių į braso foundrę; trumpos valandos, gera mokestis. Kreipkitės: Sloan Valve Co., 4300 W. Lake St.

REIKIA patyrusių pardavėjų į moteriškų drapanų krautuvę. Lietuviškai ir lenkiškai kalbančių. Gera alga, nuolatinis darbas. Zahlers, 4730 S. Ashland av.

REIKIA moteries namų darbui. Gali eiti namon miegot. Gera vieta norinčiai dirbti Tel. Austin 7479 — 174 N. Lamon Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbui, pašto klerkų, laiškinešių, geležinkelio klerkų, moterys, kaipo klerkos—typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn Street, Room 209.

REIKIA vyrų arba moterų patyrusių dešrų kimšimui, taipgi moterų sujungti dešras.
BAKER FOOD PRODUCTS COMPANY,
4856 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA salesmanų — turime labai puikia pardavojimo propoziciją. Apsukrumas vadovauja — gera komišina, kurią galėsite padaryti pinigų. Musų žmones uždirba nuo $100 iki $300 į savaitę. Turi kalbėt gerai angliškai. Klauskit Mr. Herris, 611 Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA darbininkų prie taisymo medinių freightkarių. Pastovus darbas nuo stukių, gera mokestis. Kontraktoriaus šapa. Streets Co. W. 48tr & So. Morgan Sts.

Reikia --

Darbininkų. Užmokame kasdieną.
Kreipkitės:

LORD & BUSHNELL CO.
2424 South Laflin St.

DARBININKŲ reikia.
Kreipkitės:
ROSENBAUM BROS, FEED MILL,
87th St. and Stewart Ave.

REIKIA darbininkų ir trokerių. Nuolatinis darbas. Kreipkitės.
North Western Taria Cotta Co.,
2525 Clybourn Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI minkštų gėrimų saliunas ir kedžių krautuvė ir zaislai vaikams, geroj vietoj ir geras biznis, priežastį patirsit ant vietos. 4540 S. California av.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, visokių tautų kolonijoj. Biznis senas. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
Liberty Land & Investment Co.
3301 S. Halsted St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR saldainių krautuvė su 5 kambariais; 2 metų lysas, rendos $25 į mėnesį, tiktai angyventa lietuvių ir kitokių tautų. Biznis geras, gerai išdirbtas iš cash. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. — narduosiu greit ir pigiai už cash $650.
3642 So. Parnell Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Biznis cash. Parduodu todel, kad esu persenas. Biznis senas ir geras. Parduosiu pigiai.
3400 S. Hermitage Ave

PARDAVIMUI GROSERNĖ, MAIšytų tautų apgyventoj vietoj, biznis išdirbtas. Parduosiu pigiai, nes esame priversti apleisti Chicago šią savaitę.
Atsišaukite:
3214 S. Ashland Ave.

PARDUOSIU ARBA MAINYSIU cigarų, tabako, ice cream, saldainių ir kitokių smulkmenų krautuvę, ant automobiliaus ar loto. Biznis labai geras, vanda pigi. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos.
Naujienos,
3210 So. Halsted St. No. 34.

PARDAVIMUI PIENINYČIA SU visais įtaisymais ir saldainių krautuvė iš priešakio, gera vieta, visokių tautų apgyventa. Jeigu kas norite galite pirkti su namu, vieta nebrangi. Kitus dalykus patirsite ant vietos.
1533 W. 46th St.

ČEVERYKŲ taisymo šapa, tai symas su elektros spėka varoma mašina. Priežastis pardavimo einu į kitą biznį. J. B., 1501 W. 47 St. kampas Laflin St.

PARDAVIMUI groseris, kendžių sandelis ir visoki reikmenis del mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Pardavimo priežastis liga. 4619 S.Hermitage av.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR KILbasų išdirbystė su visais pritaisymais ir Ice mašina, turi buti gabus kilbasų dirbėjas. Jeigu kas nori gali pirkti su namu. Kreipkitės į Naujienų Skyriu ant Town of Lake.
1614 W. 46th St. No. 59.

PARDAVIMUI saliunas su automobiliu, geroj vietoj, lietuvių ir rusų apgyventoj. Geras biznis, priežastis — apleidžiau miestą, 1434 S. Salon Ave. prie 14 Pl. Tel. Canal 2493.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI TROKAS, SU IŠdirbtu bizniu išvažiojimui mėsos per bučernes, yra pelningas biznis apsukriam žmogui. Pardavimo priežastis savininkas miręs.
5137 S. Paulina St.

RAKANDAI

DIDELIS PAAUKAVIMAS

Priversti umai parduoti vėliausios mados seklyčios setą, dining ir bed room setus. Didelį, dubeltava sprendžina phonographą su rekordais, puikų grojiklį piana su prijungta ukulėle, roliai ir 10 metų gvarantuota, kaurus ir paveikslus. Parduosiu ant syk ar atskirai už geriausį pasiulymą. Nepraleiskit šio bargeno. Kreipkitės, 1922 So. Kedzie Ave., 1-mos lubos.

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai mažai vartoti. Turi but greitai parduoti. Galima matyt subatoj po pietų ir nedėlioj po pietų. 2418 W. 45th St. 2-os lubos.

NAMAI-ŽEME

REIKALINGA BUCERNĖ
6 flatų murinis namas ant kampo netoli Douglas Park, parsiduoda labai pigiai arba mainau ant ani kokio biznio. Mažai reikia įmokėti, kitus kaip renda po mėnesiais. C. P. Suromski & Co., 3346 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9641.

PARDAVIMUI 2 LOTAI ARBA mainysiu ant automobiliaus. Lotai randasi geroj vietoj, 79 ir Ashland Ave. Aš parduosiu už gana pigią kainą.
Atsišaukite:
D. T.,
928 W. 33rd St.

PARDAVIMUI WISCONSIN VALstijoj 80 akerių farma: 60 ak. dirbamos, 20 ak. miško. Budinkai geriausiam padėjime. 2 arkliai, 6 karvės, 4 kiaulės, 150 vištų ir visokios ukės mašinerijos už $5,500. Mainysiu ant namo mieste. J. Zigmant, 1446 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

20 AKERIŲ FARMA, GVARANtuojama mėnesinės įeigos, pagal musų naują žemės išdirbimo planą. $100 imokėt ir po $10 į mėnesį per 8 metus be palukio. Rašyk, arba kreipkis veltui paaiškinimui: J. L. Wells (Fiscal Agent) 1106 Majestic Bldg., 22 W. Monroe St.

PARDUOSIU AR MAINYSIU SAvo 160 akerų farmą Wisconsin valstijoj, $3,500 arba 2 flatų murinis namas, geroj apielinkėj.
MRS. C. SCHERT,
5608 South Sixty First Ave.

FARMŲ BARGENAS
3 geriausios farmos netoli Chicagos, parsiduoda labai pigiai, arba išmaino ant miesto prapertės. Kreipkitės. C. P. Suromski & Co. 3346 S. Halsted St.

MOKYKLOS

Mokinkis dressmaking.
Braižymo ,siuvimo — Dienomis ar vakarais.

Specialės vakarinės klesos biznavoms merginoms. pasisiuvimui sau dresės.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE
2407 Madison Street,

Kreipkitės ypatiškai arba rašykit išlygų paklausdami.

Sara Patek, pirmininke

Amerikos Lietuviu Mokykla
3106 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Mokinama: Anglų ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Laiškų Rašimo, Suv. Valst. Istorijos, Abelnos Istorijos, Geografijos, Politikinės Ekonomijos, Pilietybės, Dailrašystės, Gramatikos, Literaturos, Retorikos, Etamalogijos, Oratorystės.
Klesos dienomis ir vakarais.

LEVESKIO MOKYKLA

Persikėlė
Mokina Lietuvių ir Anglų kalbų; Grammar School, High School ir Prekybos dalykų. Prirengia prie kvotimų į visas augštesniasias mokyklas. Dienomis: nuo 9:00 ryto iki 4:00 p.p. Vak.: 7:30 iki 9:30. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12:30 v.p.p. mokina lietuvių gramatikos.
3301 So. Halsted St.,
kampas 33čios gatvės.

PRIVATĖS AUTOMOBILIŲ
$20 Instrukcijos $25
Jei nori turėt gerą darbą, tad ateik ir pasimatyk su mumis. Mokiname važiuot ir taisyt praktiškiausiu budu visokio išdirbimo automobilius. Laisnius ir darbą užtikriname.
Dienoms ir vakarais klesos.
MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W Madison St

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

L. K. MINDAUGIO DRAUGYSTĖS Valdyba: Pirmin. Ant. Svibalis 2125 W. 39th st.; padėjėjas Jos Shimkus 3040 S. Union av., nut rašt. Alex Varnelis 3031 S. Union av.; fin. rašt. Jos. Blausdis 4414 S California av.; iždin. Peter Riškus 2837 S Emerald av.; kasos globėjai: Kast. Zilinskis 731 W. 18th st ir Ant. Daujotis 2026 Canalport ave.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

LIETUVIŲ LAISVĖS KLIUBAS. — Valdyba: pirm. Antanas Zalatorius 827 W. 33rd St.; padėjėjas Karolis Steponavičia 3542 S. Lowe ave., nut. rašt. Kaz. J. Demereckis 3327 S. Wallace st.; turto rašt. Juoz Sokas 3156 S. Wallace st.; kasier Juoz. Račiunas 3259 S. Union av.; kontrolės rašt. Stan. Grikštas; kasos globėjas Jonas Mozuraitis, maršalka Vikt. Brazinskas. —Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirmą subatvakarį J. Maziliausko salėj 3259 S. Union ave. Nariais primami visi sveiki vyrai nuo 18 iki

NORTSIDES DRAUGIJU SARYŠIO VIEŠOJO KNYGYNO Valdyba 1922 m.: Pirm. K. Rugis 1614 N. Winchester av.; Sekr. J. Penkauskas 1649 Girard st.;Kasierius F. Hermanas 1645 Wabansia av. Svetainė išnuomoja F. Hermanas. Viešojo Knygyno adresas: Liuosybės Svetainė, 1822 Wabansia av., Chicago

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ KLIUBO SAVITARPINĖS PAŠALPOS Valdyba 1922 metams: — Pirm. A Švelnis 1443 N. Paulina st., padėjėjas K. Rugis, nut. rašt. P. Rakauskinas 1841 N. Leavitt st., turto rašt. J. Makrickas 1626 N. Oakley av., kont. rašt. A. Šakis, iždin. J Dauginis 1604 North ave., kasos globėjai M. Indrelienė ir J. Antanavičia, maršalka P. Januškevičia D-ras-kvotėjas Dr. A. Montvidas 1824 Wabansia ave., (ofiso valandos 6—8 vak.)— Reguliariniai susirinkimai laikomi pirmą trečiadienį mėnesio, 7:30 v. v. Knygyno svet. 1822 Wabansia Ave.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE. Tai yra vienatinė lietuvių politinė organizacija, kuri veikia sykiu su Socialistų Partija. Kiekvieńas klasiniai susipratęs lietuvis darbininkas privalėtų priklausyti prie Lietuvių Socialistų Sąjungos. LSS. nariai moka mėnesinių mokesčių 30c. Įstojimo mokesčiu nėra. Laiks nuo laiko LSS. nariai gauna socialistinio turinio knygelių. LSS. nariai gali prigulėti prie kuopu ir navieniais. Norėdami sutverti LSS.kuopą arba prigulėti pavieniais, delei informacijų kreipkitės prie LSS. Sekretoriaus. A. Žymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CICERO, ILL. — LIETUVOS KAREIVIŲ DRAUGYSTĖS Valdyba Pirm. Juozas Takažauskas, padėjėjas Fr. Grublis, nut. rašt. Ant. Milius 1437 So. 49th Ave., fin. rašt J. Varanis, kasier. Leo. Švėgžda, kasos globėjai St. Grublis, Juoz. Maceikis ir Jonas Ševiskis, maršalka And. Jaras. — Susirinkimai laikoma trečią sekmadienį mėnesio, 1 val dienos, S. Žvibo salėj 1447 S. 50th Avenue.

BRIDGEPORTO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ SUSIVIENIJIMO valdyba: — Pirm. St. Mažeika 3149 So. Halsted St.; padėjėjas Vac. Andrulis, 3604 So. Lowe Ave.; nut. rašt. Kaz. Vičas, 944 Marquette Rd.; fin. rašt. A. Bugailiškis, 3337 So. Wallace St.; iždin Aleksandra Bijanskas, 840 W. 33 Pl.; kontr. rašt. Balt. Erešiunas 3405 So. Union Ave.; kasos glob V. Tamašauskas, 3114 So. Wallace St.; maršalka K. Giedrikis, 3122 S Wallace St. Susivienijimo susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienio vakarą Mildos salėj, 3140 So. Halsted gat.
— K. Vičas.

DRAUGYSTĖS MEILĖS LIETUVIŲ AMERIKOJ Valdyba: Pirmin. Antanas Margevičia, padėjėjas Pr. Sadauskis ,nut. rašt. Izid. Juščius fin. rašt Izid. Vedeckis 1732 So Union ave., cent. rašt. Kaz. Kučinskas, kasier. Petras Paulauskis, kasos globėjai Juozas Juščius ir Petr. Vertelis, maršalkos —1. Juozas Kasputis, 2. G. M. Chernauskas, teisėjas Stan. Romanas.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGYSTĖS SAVITARPINĖS PAŠELPOS Valdyba 1922 m.: pirm. K. Kairis 3233 Cortez St.; protokolų sekr. A. Lungevicz 1737 N. Robey St., fin. sekr. V. Briedis 1049 North Marshfield Ave.; kasierius J. Degutis 1521 N. Irving Ave.; daktaras kvot. A. Montvid 1824 Wabansia Ave.; valandos nuo 6—8 vakaro.

CICERO, ILL., LIETUVIŲ PAŠALPOS KLIUBO Valdyba 1922 metams: Pirm. S. A. Stankevičia, padėjėjas Al. Bulauskis, nut. rašt. K. P. Deveikis 1425 So. 49 Ave. fin. rašt. A. Tumavičia, iždin. J F. Soris, iždo glob. L. Aleksandravičia, J. Martinkus ir A. Stanišauskas, marš. F. Meškauskas, vėliavininkas, S. Misevičia, koresp. P. K Deveikis. — Susirinkimai laikomi kas mėn. antrą pėtnyčią, vakare Tamuliunienės svet. 1447 So. 49th Avenue.

TAUTIŠKA DRAUGYSTĖ MYLĖTOJŲ BROLIŲ IR SESERŲ, valdyba 1922 metams: — pirm. Walter J. Markowskis, 355 E. Kensington Ave.; padėjėjas Juozas Gaudutis 10855 So. State St.; nut. rašt John Valanchius 10910 Edbrooke Ave.; turtų raštį Vincentas Dargis 10520 So. State St.; kasierius. Ignacas Ivanauskis 122 E. Kensington Ave. — Susirinkimai laikomi kiekvieną mėnesį pirmą penktadienio vak. F. Shedvillo svet., 341 E Kensington Ave. — Nariais primami be skirtumo pažiurų, 18 iki 40 metų.

BIRUTES KALNO DRAUGIJOS Valdyba 1922 m.: Pirm. St. Mažeika 3149 S. Halsted st.; padėjėjas Liundv. Jucius 3314 S. Union av nut. rašt. Kaz. Duoba 3417 South Union av.; turto rašt. M. Astrauskas 3318 S. Union av.; kasierius Jos. Balčiunas; kasos glob. Ant Aruminas ir Ant. Strumbris; maršalka Wm. Butkus. — Susirinkimai laikomi kas mėn. trečia nedėldieni, 1 v. po p. Urbono salėj 3338 So. Auburn Ave.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

S. A. L. EX-KAREIVIŲ VALDYBA 1922 metams,—Pirmininkas J. Matulis, 1237 W. Madison st.; padėjėjas Bruno Simokaitis 1621 Division st.; nut. rašt. Jos. Elvikis 3246 S. Halsted st.; fin. rašt. Franas Vaišvila 4538 S. Fairfield av.; Justinas Celiauskas 4402 S. Hermitage av. — Susirinkimai laikomi kartą mėnesyj. Laikas ir vieta paskelbiama laikraščiuose.

RYTINĖS ŽVAIGŽDĖS P. IR P. KLIUBO valdyba 1922 metams: Pirm. A. Kadževskis 1143 Berwyn Ave.; padėjėjas A. Sabeckis 1940 W. North Ave.; nut. rašt. J. Makrickas, 1626 N. Oakley Blvd.; fin. rašt. M. Budrievich 1626 N. Oakley Vlvd.; iždin. M. Baiga 2951 West Pershing Rd.; fin. rašt. pagelb. J. Radišauskas 1712 N. Lincoln St. Susirinkimai laikomi pirmąjį ketvirtadienį kiekvieno mėnesio Liuosybės svet. 1822 Wabansia Ave., 8 val. vak.

LIET. TAUT. LIUOSYBĖS DRAUGYSTES Valdyba 1922 metams: pirm. A. Rudauskas 3328 South Auburn Ave.; padėjėjas P. Rudokas 1164 W. 19th St.; nut. rašt. J. Danta 2308 W. 22nd Place; fin. rašt. A. Piaulokas 2723 Emerald Ave.; iždi. K. Paulauskas 2245 W. 22nd St. — Susirinkimai laikomi paskutinį sekmadienį kiekvieno mėnesio.

DRAUGYSTĖS ŠV. ALPONSO VALDYBA: Pirmininkas J. Vaišnoras 3208 So. Auburn Av., padėjėjas Aug. Martinavičia, 3138 S. Emerald Av., nut. rašt. J. V. Dimša, 3242 S. Emerald Ave., iždo rašt. J. Nesevičia, 3222 S. Auburn Av., iždininkas Ant. Grišius, 732 W 19th St., maršalka F. Kuzmickis, 910 W. 32rd Place.

VITAUTO BAND Valdyba 1922 m.: iprm. J. Keturakis 2829 W. Pershing Rd.; padėjėjas J. Balakas 1432 So. 50 Ct., Cicero, Ill.; nut. rašt J. Barchis 1337 So. 50th Av., Cicero, Ill; fin. rašt. J. Philips 2240 W. 23 Pl.; kasierius Kast. Shaulitis 5931 S. Albany Ave.; kasos glob. Ign. Jurevičia 718 W. 18 St.; maršalka M. Adomaitis 2947 W. Pershing Rd.; delegatas į Chicagos Liet. Darbininkų Tarybą J. Balakas 1432 — 50 Ct., Cicero, Ill. — Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio antrą trečiadieni B. Bagdono svet., kampas 18 ir Union Ave. Nariais priimami geri muzikantai.

LIETUVIU POLITIŠKO IR PAŠELPOS KLIUBO valdyba 1922 m.: pirm. Felix Eismontas 4520 South Hermitage ave.; padėjėjas Frank Sillius 1920 So. Halsted st.; nut. rašt. John Lauraitis 2026 S. Union ave.; turt. rašt. Jos. Blauzdis, 4414 So. California Ave.; iždo. Jonas Švedas 3409 So. Leavitt st.; kontrolės rašt. St. Jerombauskas; kasos glob. Walter Shurna ir Frank Martinkus; maršalka Antanas Razminas. — Susirinkimai laikomi kas mėnesio pirma subatos vakara. D. Shemaičio svetainėj 1750 S. Union ave.

ILLINOIS LIETUVIŲ PAŠELPINIS KLIUBAS. — Valdyba: pirm. Juozas Antanaitis 3435 So. Wallace St.; padėjėjas Vladas Liakis 3314 So. Auburn Ave.; nut. rašt. Ant. Lazauskas 3339 So. Union Ave.; turtu rašt. Adolfas Kaulakis 2259 W. 22nd St.; kasierius Benediktas Butkus 840 W. 33rd St.; kontrolės rašt. Jonas Adomaitis 3322 So. Morgan St.; kasos globėjas Ant. Paulikas 3247 S. Emerald Ave.; maršalka Tadas Idikauskas. — Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirma subatvakari, salėj 3301 So. Morgan ir 33-čios gatviu. Nariais priimami visi sveiki vyrai nuo 18 iki 35 metu

LIETUVOS MYLĖTOJU DRAUGYSTĖS valdyba 1922 m.: Pirm. Juozas Ruta 933 W. 34-th Place; padėjėjas Petras Paužolis 3401 S. Auburn ave.;nut. rašt. Kaz. J. Demereckis 3327 S. Wallace St.. turto rašt Ant. Strolė 2014 S. Peoria st.; kontr. rašt. Vinc. Briedis 5104 S May st.; kasos globėjai: Pran. Kiaunė ir Pov. Chuplinskas; kasier. Ant Urbonas; maršalka Ant. Leknickis. Susirinkimai laikomi kas mėn. antra šeštadienio vakara Urbono salėj 3338 S. Auburn ave. Nariais priimami visi sveiki vyrai nuo 18 iki 40 metų.

DRAUGYSTĖS PALAIMINTOS LIETUVOS Valdyba 1922 metams: Pirm. Fr. Bacevičia, padėjėjas J. Jackus, nut. rašt. Ign. Zilinskas 1635 N. Hermitage ave., Fin. rašt. D. Danta, kontrolės rašt. Fr. Andriulaitis, kasierius A. Gurskis, kasos glob. Fr. Metrikis ir A. Stankevičia: delegatai į Chicagos Liet. Darbininkų Tarybą Ign. Zilinskas, A. Tamkevičia, Edv. Čepulis, Fr. Bacevičia, J. Jackus ir Fr. Mikliunas. — Susirinkimai laikomi Malinausko salėj 1843 S. Halsted st., kas mėnesis pirmą sekmadienį, 1 val. po pietu.

LIETUVOS LAISVĖS VYRU IR MOTERU PAŠELPOS IR POLITIKOS KLIUBAS No. 1. Pirm. Wmč Balsis, 4053 So. Maplewood Ave.; Vicepirm. A. Markauskas. 2950 West Pershing Rd.; Nut. rašt. E. Juzaitienė, 3227 Auburn Ave.: Fin. rašt. K. Praševičia. 3840 S. Albany Ave.; Kas. F. Jozaitis, 6119 Whipple St.; Kasos globėjai: K. Juzaitienė, P. Ozolis, A. Klapatauskis.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS Šv. MARTYNO DRAUGIJOS Valdyba: Pirmininkas J. Mickeliunas. 3140 So. Wallace St., Vice-pirm. P. Kilevičia. 3309 So. Auburn Av., Protokolų Rašt M. P. Ramanauckas. 816 W. 18 St., Finansų rašt. F. Pumputis. 3140 So. Wallace St., Kasierius F. Bakutis, 2603 W. 69th St., Kasos glob. A. Maziliauckis. 3350 Emerald Av. ir K. Kilevičia. 3353 So. Union Av.. Maršalka B. Kilevičia, 3353 So. Union Av., Literatu glob. A. Maziliauckis, 3350 S. Emerald Avenue.